

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f
Fél évre . . . . . 5 K — f.
Negyed évre . . . 2 K 50 f.
Egyes szám ára 20 fillér

ZALAMEGYE

Hirdetések:
= Megállapodás szerint. =
Nyilttér soronként 1 K.
Kéziratokat
nem küldünk vissza

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

Politikai és társadalmi hetilap. — Megjelenik minden vasárnap.

A megtorlás.

A kormány és a vármegyék közt a mult héten kenyértörésre került a dolog. Eddig csak fenyegettek bennünket. Sokan nem hitték, hogy a Fejérváry kormány hozzá merjen nyulni a tényleges erőszakhoz. Mikor azonban az első szuronyos főispáni installációt meg merték kísérelni s Abauj-Tornavármegye székházába kétszáz csendőr között vonult be a kinevezett főispán és pecsétörés árán juthatott be az üres közgyűlési terembe: akkor kezdtünk már egészen elkészülni a legkomolyabb eshetőségekre is.

A mult héten beállott a nagy fordulat. Megjött a renitens vármegyékhez Kristóffy parancsa: vagy lerakják a passív ellenállás fegyvereit, vagy bezárják a tisztviselők előtt az állampénztárak kasszáit.

Tizenkét olyan vármegye van, amelyik megtagadta az önkéntes adók elfogadását, a katonai behívójegyek kézbesítését s az önként jelentkező katonák részére a belépési okmányok kiállítását. A többi még vagy nem nyilatkozott, vagy már beadta a derekát.

Ebben a tizenkét vármegyében akar kemény példát mutatni nagy Kristóffy. Mind a tizenkettőre ráírt, hogy vége van a fizetésnek, nincs addig gázsi az alispántól kezdve a hajduig senkinek, amíg alázatosan be nem küldik a hódoló feliratot.

Kristóffy spekulációja rendkívül egyszerű. Ha a tisztikar megijed attól, hogy szent karácsony havában gázsi nélkül marad s ujesztendőkor nem lesz képes honorálni azt a sok számlát, amelyet évvártával a kereskedők és iparosok a legudvariasabban átszarmaztatni bátorzkodnak, hát akkor lesz adó is, ujonc is. Mert az alispántól függ a főszolgabíró, a főszolgabírótól a jegyző s a jegyzőtől a nép. Mihelyt kijelentik, hogy az önként fizetett adót elfogadják, a katonai behívókat kézbesítik s az önkéntesen belépni kívánó ujoncokat a szükségességekkel ellátják: akkor már rózsás ágyon

pihenhet az öreg generális és kabinetje. Mert nem kell azt hinni, hogy a nép végrehajtás nélkül nem fizet s a paraszt fiú önként nem áll katonának. A jobb gazda szeret tulesni az adófizetésen s a legények eleje is szívesen tul esik a katonasoron, mert rendszerint megigérte már valakinek, hogy ha kiszabadul . . . jóvá teszi a hibáját.

Bizony az alispánokon, a főszolgabírákon és a jegyzőkön fordul meg a passív resistentia sorsa. És hála Isten, Magyarországon még vannak hajthatatlan dereku alispánok, derék főszolgabírák és hazafias jegyzők, akik végre is hajtják azt, amit a vármegye elébük szabott. Mert hát, bármiként vélekedik Kristóffy ur, a vármegye nagy ur és nagyobb tekintély még annál a pecsétes írásnál is, amellyel a mult héten szerencsétetett bennünket.

A vármegyei ellenállással szemben alkalmazható megtorlás összes eszközeit azonban nem használták fel. Még hátra van a főispánoknak kivételes hatalommal való felruházása, a csaszlaui import s az a bizonyos kimondhatatlan nyomor és szenvedés, amely egy papirlapról meredt a hű és kedvelt magyar nemzet elé.

Ha nem volna olyan rettenetesen szomorú az a tudat, hogy egy nemzet ezeréves küzdelmeinek, négy százévesztendő alatt a dinasztiaért hozott áldozatainak és hűségének ilyen keserű gyümölcsei vannak: bohózatot lehetne írni azokból a jelenetekből, amelyeket a kormány rendezett a vármegyék ijesztgetésére.

Érdekes a rendszabályok fokozata a megsemmisítéstől a dotációk megvonásáig. Hogy fogja-e még tovább fokozni a kormány, azt eddig nem tudjuk. De meglehet.

A legelső jelenet volt az, hogy a belügyminiszter ex khatedra, mint infallibilis törvénytárgy, a vármegyék határoza tait megsemmisítette s megmagyarázta, hogy azok ellenkeznek a törvénnyel. Volt az iraton pecsét, de nagy és kacskaringós kegyelmes aláírás.

De a vármegyék többet akartak tudni a pecsétes aláírásokról. Azt felelték, hogy csak azért is ők állnak a törvényes alapon.

Tehát az írás nem használ? Jó. Megy a főispán. És elindult Teleki Kolozsvárra, ahol nem részesült barátságos fogadtatásban, sőt akadtak, akik meg akarták akadályozni a beiktatását.

Ez sem elég? Ugy is jó. Had menjen elől a csendőrség. És Kassán feltörték a lepecsételt ajtókat, hogy őméltósága bevonulhasson az üres terembe, ahová egy ősmagyar kísérte. Egyetlen egy szál ember, akit vármegyéje mellőzött. De Schmiéd Coriolánt az alispán felfüggesztette, mert ellene szegült a vármegye parancsának. Rakovszky alispánt meg felfüggesztette Kristóffy s ezzel elégtételt szolgáltatott az egyetlen honmentőnek, aki beállott haladóknak, mert a vármegyéje kebelében eddig nem haladhatott.

Mindez nem elég?

Jövel tehát Fazekas Agoston, Pestvármegye jeles főjegyzője. Felfüggesztetett és helyettesített, a vármegyeházára pedig bölcsek érkeztenek a belügyminiszteriumból, hogy keressenek hibát, mert példát kell adni az országnak. Mindenki lássa: hol van a hatalom és a dicsőség.

A felfüggesztett főjegyző azonban — horrendum dictu — nagy nyugalommal fogadta az urakat és nem adta át a hivatalát, mert nem volt kinek. Már most hogyan álljanak szóba a méltóságos urak egy felfüggesztett tisztviselővel? Hamar egy ukázt, uram, Kristóffy ur, mert ez a muzsik még mindig ur akar lenni a vármegyeházán. És jött az ukáz, de a főjegyző meg sem mozdul a helyéből. Nem siet kézesókolásra; rendeleteket ad ki, amelyeknek még a finác is engedelmeskedik.

Ez már sok! Nincs más hátra, mint el kell kobozni a fizetést.

És lám, a vármegyei tisztviselők erre az attentátumra még mosolyogtak is.

Igaz, hogy kevés már köztük az ezer

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle radio-aktiv =

Igmándi

keserűviz, az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza. =

Használata valódi áldás gyomorajosoknak és székszorulásban szenvedőknek.

Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz radium-tartalmának köszöni, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel. Főszétküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznél Komáromban. Kapható Zalaegerszegen Kaszter Sándor gyógyszerésznél, Gyarmati Vilmos, Kosztelit Miksa urak fűszerüzletében. Kis üveg 30 f, nagy üveg 50 f. — Az egyedüli természetes keserűviz, amely kis üvegekben is kapható.

Mai számunk 14 oldal.

holdas. Kuponokat se sokan nyirogatnak, de először is tudják azt, hogy a miniszter rendelete csak üres ijesztgetés, amelynek aligha lehet hosszú élete és másodsor biznak a vármegyékben. Majd csak megélnék valahogy addig, amíg Kristóffy dicsősége tart. Ennek pedig sokkal hamarabb vége lesz, mint a vármegyék ellenállásának.

Sok üdvös tanulságot szerezhetett volna a belügyér ur azon a napon, amikor rendelete köztudomású lett. Persze ő azt hitte, hogy lesz sírás-rívás és fogak csikorgatása. Zalavármegye viszonyait aligha ismeri, ha nagy ijedtségre számított. A mi tisztviselőink, ha rákerül a sor, félesztendeig vendégképpen is megélnék s egyébként — hogy komolyan tárgyaljuk a nagy esetet — tudtuk azt is, hogy a vármegye nem hagyja koplalni a maga embereit.

Tehát még mindig nem ijedtünk meg. Sőt abban reménykedünk, hogy Kristóffy urnak több oka van ettől a lépéstől megijedni, mint nekünk, mert nálunk még egy hajdunak sem kerül az állásába a fizetés beszüntetése, a belügyminiszter ur azonban aligha utlevelet nem szerzett magának. Ugy hírlik ugyanis, hogy elbucszuk tőle a kormány.

A főispánok kinevezése egyelőre megakadt. Gyenge eszköznek bizonyultak a méltóságos urak, akiket nem akar befogadni a vármegye. Kassán kitalálták a módját: hogyan kell nem installálni. Ezt a módot kell nekünk is megtanulnunk. Egy ember se menjen el a közgyűlésre s ezzel leszámolunk a főispánunkkal.

Sátoralja-Ujhelyen még radikálisabb módszerhez nyultak: kihírdették az általános társadalmi bojkottot. Falragaszokon adták tudtára mindenkinek, akit illet, hogy egy idegen ur érkezett a városba, aki Zemplénavármegye főispánjának nevezi

magát. Ezzel az urral érintkezni bűn.

Mit szól mindezekhez Kristóffy kegyelmes ur? Reményli-e még mindig, hogy letöri azt a hatalmas áramlatot, amely ellene szegül minden parancsának, kockára tesz minden egyéni érdeket az alkotmány védelméért?

Ezzel az áramlattal le kell számolni s elvégre mégis csak a nemzetnek lesz igaza, nem azoknak, akik igazságokat akarnak letaposni kegyért, hatalomért s egy olyan fantomért, amelynek milliók jólétét dobja áldozatul az elfogultság.

A hétről.

Beszüntették a vármegyei tisztviselők fizetését.
A hatvanas bizottság ülése.

Vasárnap délelőtt, november 20-án, fenyegető leirat érkezett a vármegyéhez a belügyminisztertől.

A törvényhatósági bizottság a miniszter megsemmisítő rendeletei ellenére is fenntartotta a passzív ellenállás tárgyában hozott határozatait; kimondta, hogy az önként befizetett adókat nem szolgáltatja be; a fegyveres erő bármely tagjának behívásához segédkezet nem nyújt; az önként belépni kívánó újoncok részére a belépési bizonyítványt ki nem állítja.

A vármegye alispánja az ezen tárgyakban hozzá érkezett leiratokkal szemben felterjesztéssel él; kijelentette, hogy a vármegye elhatározásához ragaszkodik, a miniszter rendeleteit törvényteleneknek tartja s azokat nem hajtja végre.

Vasárnap délelőtt mindezekre megjött a válasz. A belügyminiszter felhívta az alispánt, hogy 48 óra alatt nyilatkozzék: végrehajtja-e a miniszteri rendeleteket, vagy nem. Ha a válasz most is tagadó volna, a miniszter beszünteti a vármegye dotációját s december elsején már nem kapnak a tisztviselők fizetést. Ez a miniszteri rendelet november 17-én kelt.

A vármegyei házbán egyszerre elterjedt a rendelet híre, de meglepetést nem keltett. Várták azt már s el voltak rá készülve.

Senki sem kételkedett abban, hogy az alispán válasza tagadó lesz. Csértán Károly alispán is készen volt a válasszal, de kellemetlenül érintette az, hogy a rendelet úgy állította oda a kérdést, mintha kizárólag az alispán magatartásától tenné függővé: vajon be lesz-e szüntetve a tisztviselők fizetése, vagy nem.

A belügyminiszter előre elkészített rendeletei és a tervszerű megtorlás további jelenetei felmentették alispánunkat minden aggodalmaskodástól. 17-én kelt s 20-án a vármegyéhez intézett rendelettel megfenyegették a vármegyét s 48 óra alatt választ kértek; 18-án kelt s 21-én leérkezett rendelettel pedig már be is szüntette a miniszter a javadalmazást. Tehát meg sem várták a választ; le sem telt a kitűzött határidő, a régen ígértetett retorsio már a nyakunkon volt.

A miniszteri rendelet azonban egyelőre csak a vármegyéhez érkezett. Az állampénztárak nem kaptak semmiféle utasítást s illetékes helyről tudjuk, hogy mindaddig, amíg tiltó rendeletet nem kapnak, a fizetéseket kiszolgáltatják, az alispán utalványait foganatosítják.

Alispánunk a miniszteri rendeletről azonnal értesítette gróf Batthyány Pált, a hatvanas bizottság elnökét s egyszersmind utalványrendeletet adott az állampénztáraknak, hogy a tisztviselők fizetéseit a vármegye rendelkezése alatt álló alapokból fizessék ki.

Gróf Batthyány Pál a hatvanas bizottságot esütörtökre hívta össze. A bizottság tagjai hazafias érzéssel tárgyalták az Arvay Lajos főjegyző által előterjesztett miniszteri rendeleteket s olyan határozatokat hoztak, amelyek Zalavármegye hagyományaihoz és hazafias magatartásához méltók.

Élénk eszmecsere fejlődött ki afelett, hogy az önként befizetett adókból összegyűlt s takarékpénztárban kezelt összeg hogyan kezeltessék s a tisztviselők javadalmazása hogyan biztosíttassék. Miután a kormány főrekvése esetleg arra is irányulhat, hogy a bizottság rendelkezése alatt álló összeget elkobozza, kimondatott, hogy a már befolyt takarékpénztári betét az elnök rendelkezésére bocsáttatik, aki azt tetszése szerint s úgy helyezze el, hogy azt a kormány le ne foglalhassa.

Miután a befolyt összegeket legnagyobb részben kisbirtokosok adójuk fedezésére fizették be, kimondta a bizottság, hogy azt csak a végső szükségben veszi igénybe és ha a befizetők ellen végrehajtás vezetettnek, gondoskodni fog arról, hogy azokat károsodás ne érhesse. A tisztviselők javadalmazását társadalmi uton gyűjtendő összegekből fogja fedezni s a gyűjtést azonnal meg is indította. A körözött gyűjtőívén 37.000 korona gyűlt össze. A már befolyt összegekkel együtt 80 ezer koronát meghaladó összeg áll a bizottság rendelkezése alatt.

A gyűjtés eredménye meggyőzhet mindenkit arról, hogy Zalavármegye tisztviselőinek sorsa biztosítva van, mert ha szükség lesz rá, nem csak egy-két hónapra, hanem esetleg egész évre szükséges összeget is képes lesz a bizottság összegyűjteni.

Dr Darányi Ferenc orsz. képviselő azt indít-

A szigorú albiró ur.

Pontban 9 óra. A járásbírósi folyosók, előszobák, sőt a lépcsőház is nyüzsgő az igazságot kereső népségtől. Hosszantartó csemetés jelzi, hogy itt a „perfelhívás” ideje. A 35-ös számú terem, melynek homlokzatán ez a név olvasható: „Csirzik Kázmér, kir. aljásbíró” — még zárva, pedig előtte tolong, zibong a sok cilinderes és cvikkeres fűkás; közből akad olyan elszánt alak is, aki a maga igazáért személyesen akar síkra szállni. Végre azonban megjelenik Csirzik Kázmér kir. aljásbíró ur is, egy deresfejű, szigorú tekintetű, alacsony emberke, aki a hizelkedő üdvözléseket félvállról fogadva, ünnepélyes komolysággal bevonul a 35-ös terembe, ahol hideg grandezzával elfoglalja rácsal elválasztott helyét.

Csirzik (végigtekint az előtte zibongó tömegben, mely fulladásig megtölti a helyiséget): Csendet kérek! (Hosszu vontatott hangon.) Csendet kérek! (Az asztalán garmadában fölhalmozott akták közé mélyed. A zibongás nem szűnik.) No de esen-det ké-rek! Hisz ez nem képviselő-ház!... Aki csevegni akar, menjen ki. Most pedig utoljára ké-rek csendet! Kezdem a föl-hívást. (Most végre igazán csend lesz. Csirzik ur gyors egymásutánban neveket olvas, mire összhangként hangzik az egyes válasz: »felperes-alperes,«) »fennáll...« »Harminékét korona...« Szünetel... »Egység...« »Halasztás...« stb. efféle.)

(A terem egyik sarkában összegörnyedten, fáradtan a sok ácsorgástól, sokféle kendőbe burkolt anyóka álldogál, vele szemközt egy másik sarokban találó pendant gyanánt

egy ütött-kopott emberke görnyedten a saját térdeire támaszkodva. Zavartan néznek össze-vissza. Kérdeznének egyet-mást a szép ruhájú cvikkeres uraktól; de azok nem igen érnek rá. Egymást tologatva, fölvaltva nyomulnak előre-hátra, bélyegeket nyomkodva a pörös aktákra s mindenféle érthetetlen szavakat váltva egymással.)

Csirzik (egy éltes, előkelő ábrázatu urhoz, aki az asztalvégén ül s ujságot lapozgat): Tessék kérem azt az ujságot félretenni. Ebben a teremben tárgyalunk és nem kaszinóznak. (Az előkelő ábrázatu ur elpirul és szótlanul zsebredugja az ujságját. Csirzik befejezte a »fölvívást« s miután a terem lassankint kiürül, tekintetére méltatja a két toprongyos alakot): Hallja... maga öreg-asszony!... mit keres maga? (Az öregasszony reszketeg, sovány kezével egy összegyűrt bírói idézést nyújt át Csirzik urnak): Nekem ne mutogasson semmit. Nem vagyok kíváncsi a maga piszkos papirosára. Azt mondja meg: ki maga és mit keres itt?

Az öregasszony: Én, kérem, Mányikné vagyok. Bepörölt a Szunyogné. De ártatlan vagyok benne. Én ott se voltam akkor —

Csirzik (dühösen rárivall): Ne fecsejjen annyit! (Élkapja a feléje lobogtatott idézést, beletekint.) Hiszen én magát föl hívtam. Maga nem volt itt. Menjen Isten hírével. Maga el van makacsolva. Érti?

Az öregasszony: Kérem alázatosan... Már hogy én ne lettem volna itt? Tessék megkérdezni az uraktól!

Csirzik (menydörögve): Ne jártassa annyit a száját. Miért nem jelentkezett?!... El van makacsolva. Igazolással éihet. Menjen!

Az öreg ember: Alázatosan megkövetem a nagyságos bíró urat, én is láttam, ez az asszony itt volt velem együtt már nyolc órakor. Mi voltunk az elsők.

Csirzik (haragtól elpirult arocal fordul az öreg ember felé): Mit? Maga belebeszél itt az én dolgomba. Kicsoda maga?

Az öreg ember (meghunyáskodva): Alázattal bocsánatot kérek. Én Déronya Pál vagyok. Bepöröltek. Pedig nem tartozom senkinek egy uj krajcárral se.

Csirzik (idegesen felkacag): No nézzék kérem, ez is alperes. Talán maga is itt volt, mikor föl hívtam? No tessék, milyen szemtelen népség van a világon.

Az öreg ember: Nyolc óra óta vagyok itt, de én a nevémet nem hallottam.

Csirzik (szigoruan): Hallja, megbírságolom, ha engem meghazudtol. Én fölolvastam minden nevet. A ki nem jelentkezett, az nem volt itt. (Az ügyvédekhez fordulva) Nagyszerű. Még azt akarja elhítni velem, hogy itt volt.

Fiatál ügyvédjelölt (halk, hizelkedő hangon): Én is láttam őket, kérem, bíró ur. Csakugyan itt voltak.

Csirzik: Ki kérdezte önt?! Akkor beszéljen, ha kérdik. Hát jól van. Itt voltak. Bánom is

ványozta, hogy a miniszter rendelete ellen forduljon a vármegye panaszal a közigazgatási bírósághoz. Miután azonban Árvay Lajos főjegyző kimutatta, hogy a rendelet ellen panasznak nincs helye, az indítványt elejtették.

Az ülésen lelkesült hazafias hangulat uralkodott s a miniszter rendelete csak új erőt adott az ellenállásnak.

Városi közgyűlés.

Zalaegerszeg r. t. város képviselő testülete csütörtökön közgyűlést tartott.

A viharos közgyűlésekhez hozzá vagyunk szokva. Fel se tűnt tehát, hogy most is volt néhány zajosabb jelenet, egy két személyeskedő felszólalás s a polgármester ellen irányuló interpelláció.

A mi városi közgyűléseink kezdenek hasonlítani az obstruáló parlamenthez. A kérdések lényege szinte belefűl a sok meddő vitába, hibák keresésébe és hiába való rekriminációkba.

Nagy szerencséje egy városnak az, ha a képviselőtestület tagjai érdeklődnek a közügyek iránt. Az önkormányzati jognak csak akkor van értéke, ha abból mindenki kivieszi a magarészét s azok, akiket a polgárok bizalma a város ügyeinek intézésével s ellenőrzésével megbízott, jogaikat gyakorolják is. De az akadémikuskodás s a kétségbeejtő módon aprólékos ügyek, személyes kérdések és ellentétek felett folytatott elkeseredett viták nem használnak a városnak.

A csütörtöki közgyűlésen is elcsélt a képviselőtestület egy csomó üres szalmát. Panamát kerestek s találtak egy két lényegtelen hibát s a nagy ostromnak az lett a vége, hogy a közgyűlés bizalmat szavazott a polgármesternek és a tisztviselőknek lelkiismeretes gazdálkodásukért.

A közgyűlés lefolyásáról részletes tudósítást írni, annak híú képét adni alig lehetséges. Mert az érdemleges tárgyalásba annyiféle kérdés vegyült, hogy szinte elfelejtette az ember, miről is van szó. Délelőtt tiztől félegyig s délután háromtól este hatig tartott, amíg a tárgysorozattal végeztek, amelynek lényegesebb pontjai a következők.

Az 1904. évi zárszámadást a közgyűlés nem fogadta el s azt bizottsághoz utasította felülvizsgálás végett. A bizottság felkérte Faragó Béla képviselőt, aki annak idején behatóan foglalkozott a számadásokkal s akinek indítványára utasította vissza a közgyűlés a zárszámadást, hogy észrevételeit írásban összegezze. Faragó Béla észrevételei képezték a bizottság munkálatainak alapját s az ezekre adott válasszal foglalkozott elsősorban a közgyűlés. A bizottság megállapította, hogy az észrevételek jó része félreértésen alapul, más része pedig az eddigi gyakorlatnak megfelelő könyvelés folyamánya.

én. Miért nem jelentkeztek? Honnan tudjam én, hogy itt voltak? Élhetnek igazolással. Elmehetnek.

Az öreg emberke (könyörögve): Kérem alázattal . . . Már harmadszor hívnak ide. Mindig oda van a délelőttem. Nagy károm van ebből. Végezzem már egyszer velem. Hisz itt voltam már nyolc órákor!

Csirik (villámlo tekintettel sújtja az öregot. Szemöldei vészitjölőan összeráncolódnak): Hogy hívják magát? Déronya Pál? (Keresgél az iratok között. Kitorve): No tessék. Ez az ügy szünetel. De azért ő még mindig itt van a nyakamon. Hát hallja! Adjon hálát az istennek, hogy felperes nem jelent meg s menjen haza.

Az öreg emberke: De kérem . . .

Csirik (bámész tekintettel): Mit? Hát nem akar hazamenni? Értse meg, hogy a felperes nem jött el s az ügy irattárba vándorol.

Az öreg emberke: És aztán nem kell többet idejőnnöm?

Csirik: No fecsegjen annyit. Mit tudom én azt? Felperes fölveheti a pört újra is; az nem tartozik én reám.

Az öreg emberke: Hisz éppen ez az! Már háromszor idecítál. Ő meg nem jön el. Engemet hazaküldenek végezetlenül. Hat hét mulva aztán kapok újra irást, hogy ide kell jőnnöm. Csakhogy ez nagy kár nekem. Lehúzzák a fél napi fizetésemet s inkább fizetek annak a gazembernek,

Egyik lényeges része az észrevételeknek az, hogy az előre nem látott kiadások rovatában nagyobb mérvű hiteltulépés mutatkozik. A számvévo felolvasta a rendkívüli kiadásokat tételenként s megállapított, hogy azok legnagyobb része átfutó természetű s az előre nem látott bevételek rovatában visszatért. Így például a város részére vásárolt tenyészállatok árát a rendkívüli kiadások között számolják el, de ezzel szemben áll a kimustrált tenyészállatok eladásából befolyó összeg. A város által kifizetett rendkívüli segélyek, tartásdíjak stb. szintén ezen rovatban számoltatnak el, de ezek a segélyezettek illetőségi közsegoitól megtérülnek. Tehát lényegében hiteltulépés nem volt s csak az elszámolás emelte az előre nem látott kiadások rovatának végösszegét. — A képviselőtestület elrendelte, hogy könnyebb elszámolás céljából a jövő évi költségelirányzatba előre nem látható kiadások címén nagyobb összeg vétessék fel, de ezzel szemben az előre nem látható bevételek is beállíttassanak.

Faragó Béla észrevételeiben a vásártérhez szükséges terület kisajátítását is nehézményezi, abból a szempontból, hogy az a városra aránytalanul nagy teherrel jár. A bizottság jelentéséből meggyőződött a képviselőtestület arról, hogy a vásártér kisajátításához s berendezéséhez megvan a kellő fedezet azon kisebb ingatlanok árában, amelyek legnagyobb részben már eladottak; tehát a város csak az eladott ingatlanok helyett más értékesebb ingatlant szerez.

A bankkölesönök törlesztésére szükséges, február 15-én esedékes összeg az eddigi gyakorlat szerint helytelenül állítottatott be a zárszámadásba. A képviselőtestület elrendelte, hogy a számadási év végéig esedékes törlesztési részlet teherként felvéttessék s az ezen felül maradó készpénz a jövő év javára átvitessék.

A képviselőtestület elő terjesztett észrevételek szerint a vagyonmérleg helytelenül van összeállítva, mert abban a város tulajdonát képező épületek értéke nem a forgalmi, értéknek megfelelően van felvéve s értékesökkenés címén leírás nem történik és mert a 220 ezer K névértékű vasuti törzsrészvény vagyonként szerepel, jöllehet a törzsrészvények értéktelenek. A képviselőtestület elrendelte, hogy jövőben az épületek értéke beeslés alapján vétessék fel a leltárba és mérlegbe; a részvények azonban a jövőben is névértékükben lesznek felveendőek, mert ezt a városi számvitelre vonatkozó belügyminiszteri rendelet így írja elő.

Az észrevételek többi pontjai lényegtelenebb kérdésekre vonatkoztak s intézkedést nem tettek szükségessé.

A közgyűlés letárgyalta az 1906. évi költségelirányzatot, amelynek főbb tételeit közöljük;

minthogy minden hat hétben ide hurcoltasson s itt vesztgessem a drága időt.

Csirik (türelmetlenül hallgatta, miközben a dolgait végezte): Ne gazemberezzen itt senkit! Érti? E szerint maga jegyzőkönyvet akar fölvetni. Jó. Várjon. Majd sorra kerül. (Az ügyvédekhez fordulva.) Nézzék, kérem. Ez az ember nem akar elmenni. Hiszen én nem bánom. Nekem kötelességem jegyzőkönyvet venni föl. De majd beszélünk. Azt hiszi, hogy az csak úgy megy? (Fenyegetően.) Maga bizonyítani fog, barátom, érti?

Az öreg emberke: Kérem alásan, bizonyítok én, ha kell.

Csirik (folytatja a tárgyalást. Zsémbe dühökodik, gorombáskodik. Majdnem minden ügyvéddel szóváltásba keveredik, de e közben azért nem feledkezik meg az öreg emberről se s kis idő közönként oda-oda szól): Hát maga várni akar? Jó. Majd fölveszem én azt a jegyzőkönyvet. Hát csak nem akar hazamenni, ugy-e?

Az öreg emberke (egyre szorongó érzéssel hallgatja Csirik ur biztatásait, végre odasompolyog az ajtóhoz s mikor valamelyik fél kinyitja azt, ügyesen kisiklik s tőle telhető gyorsasággal elillan.)

Csirik (észreveszi az öreg menekülését, fölkacag): No, tessék. Most aztán örül, hogy elmenekülhet. Ilyenek az ostoba, tanulatlan emberek.

valamint az »Arany Bányá» szállodában eszközölt átalakításokra vonatkozó pótköltségvetést. A pótköltségvetésben feltüntetett kiadásokat a tavalyi megtakarításokból fedezik.

Az izr. hitközség a Wlassics Gyula utcában egy villamos ivlámpa felállítását kérte, amit azonban sem a villamos telep építés vezetősége, sem a városi mérnök technikai nehézségek miatt nem véleményezett. Az izr. hitközség kérelme, valamint a következő pont: a villamvilágítás tárgyában a Ganz és társa céggel kötött szerződés jóváhagyásának bejelentése, hosszabb vitát idézett elő, amely akörül forgott, hogy hol legyenek elhelyezve az ivlámpák. Az eredetileg megállapított terv szerint egy lámpa a Kossuth Lajos utca végén, az épülőndő ág. ev. templom előtti téren, egy a központi takarékpénztár, egy a vármegyeház, egy a r. kath. templom előtt, egy a Kaszabási utca torkolatánál, egy a Korona szálloda előtt s egy a főter közepén, egy pedig a telep előtt helyzetett volna el. A polgármester és a városi mérnök ragaszkodtak az eredeti tervhez, abból az indokból, hogy ivlámpákkal a főterek teljesen megvilágíttassanak; a közgyűlés azonban úgy határozott, hogy a telep elé tervezett ivlámpát a Wlassics utcába, az ovoda elé, a vármegyeház elé szánt lámpát a Kossuth Lajos utca közepére, a főterre tervezett lámpát pedig a főgimnázium környékére helyezeti.

A honvédelmi miniszter kívánsága folytán a közgyűlés kötelezőleg kijelentette, hogy egy első osztályu lovassági laktanyát hajlandó építtetni; kifejezést adott azonban azon óhajának, hogy egy egész huszárezred helyeztessék el Zalaegerszegen. Ha erre nézve a város ígéretet kap, hajlandó egy egész ezred elhelyezésére alkalmas kaszárnyát építtetni.

Több folyó ügy elintézése után Udvardy Vince képv. test. tag indítványa került sorra. Az indítványt benyújtó képviselő utasítatni kérte a polgármestert arra, hogy a július 15-én hozott határozatnak megfelelően a képviselőtestület küldöttségét vezesse az alispánhoz; a jegyzőkönyvek vezetése és hitelesítése tekintetében nagyobb pontosságot kíván; a fogyasztási adóhivatálnál rendszeresített ellenőri állás beszüntetését követeli.

Az indítvány alaki hiányok miatt interpellációnak tekintett s a polgármester választát a közgyűlés tudomásul vette.

Dr. Obersohn Mór indítványozta, hogy miután a képviselőtestület meggyőződött arról, hogy a polgármester s a tisztikar a város vagyonának híú sáfárai; miután méltatlan gyanúsításban részesültek, a gyanúsítás és vádaskodás pedig teljesen alaptalanok; adjon elégtételt a város közönsége tisztviselőinek azzal, hogy nekik bizalmat szavaz s ezt velük jegyzőkönyvi kivonat alakjában közli. Az indítványt a közgyűlés elfogadta.

Már egy óra előtt elmehetett volna. De — nem! — ő velem tárgyalni akar!

Az öreg asszonyka (ezideig osöndesen félrehúzódva álldogált s várta, hogy a szigoru albiró ur újra tekintetere méltassa): Hát én velem kérem mi lesz?

Csirik (szelidülve): Maga még mindig itt van? Mondtam, hogy el van makaesolva. Én erről nem tehetek. Igazolással élhet. Ennyi az egész.

Az öreg asszony (siránkozva): Mi az, kérem?

Csirik: Most én leekét tartsak neki! Jó. Ez is kötelességem. Hát megmagyarázom. Igazolnia kell, hogy véletlenül elmulasztotta a mai tárgyaláson való megjelenését. Jövő pénteken jőjön ide s menjen föl a III. em. 12. sz. szobába. Ott majd jegyzőkönyvet vesznek föl. Most pedig menjen.

Az öreg asszony: De nem lesz azért semmi bajom?

Csirik (dühösen): Söt ellenkezőleg; lesz. Biztosítási végrehajtást kap a nyakára. Ehhez felperesnek joga van. Most azonban eleget társalogtunk egymással. Én nem érek rá magával csevegni az egész délelőttemet. Isten hírével!

Az öreg asszony (összetett kézzel rimánkodva): Az Isten szerelméért nagyságos biró ur! Végrehajtást — az én nyakamra?! . . . Miért? Hisz én nem tartozom. Kifizettem. Itt a nyugta.

Városaink költségvetései.

Zalaegerszeg város 1906. évre elfogadott költségvetésirányzata a következő tételeket tartalmazza:

Bevételek. Rendesek: múlt évi pénztármaradvány 30.291 K 34 f.; ingatlanok jövedelme 77.029 K 06 f.; javadalmakból 39.484 K 37 f.; kamatok 78 K; közigazgatási illetékek 9197 K 24 f.; tanügyi bevételek 4567 K 24 f.

A rendes bevételek összege 160.647 K 25 f. Rendkívüli jövedelmek: vegyes címeken 6309 K 64 f.; átmeneti tételek 2320 K; hátralékos követelésekből 47.776 K 83 f.; előre nem látható bevételekből 10410 K 57 f.

A rendkívüli bevételek összege 66.817 K 04 f.; a két rovat főösszege 227.464 K 29 f.

Kiadások. Rendesek: tisztviselők fizetése 34.455 K; tisztviselők mellékjárulékai 7764 K 86 f.; szolgálók fizetése 15549 K; szolgálók mellékjárulékai 3492 K 64 f. — Irodaszerek, felszerelések és hirdetési díjak 2286 K 79 f. — Fűtés és világítás 1110 K 12 f. — Butorok beszerzése és jókarban tartása 500 K. — Napidíjak és utazási költségek 8384 K 06 f. — Előfogati költségek 50 K. — Épületek és ingóságok jókarban tartása 6678 K 81 f. — Közvilágítás 6000 K. — Sétatermek fenntartása 500 K. — Köztisztasági kiadások 12.203 K 26 f. — Gazdasági kiadások 2953 K 20 f. — Tanügyi kiadások 33.963 K 30 f. — Szegénytartás 5085 K 60 f. — Vegyesek 12.856 K 69 f.

Rendkívüli kiadások: Átmenetiek 2320 K. — Kölesönök törlesztése 101.775 K 74 f. — Hátralékokra 40684 K 67 f. — Előre nem láthatóakra 14.637 K 96 f.

A rendes kiadások összege 147.333 K 33 f., a rendkívülieké 159.418 K 37 f.; összesen 306.751 K 70 f. A hiány 79.287 K 41 f., amely az 1905 évre kivetett 111.040 K 20 f. összes adóra 47⁸/₁₀% és a földadó kivételével a többi vagyis 93.617 K 68 f. adóra 28% községi pótdadó kivetésével lesz fedezendő. A pótdadó tehát 1906. évre 75⁸/₁₀%.

A kiadások a múlt évhez viszonyítva 30.586 K 16 fillérrel emelkedtek, a pótdadó százalék azonban esőkkent.

Nagykanizsa város költségvetésében a következő bevételek szerepelnek: pénztári maradvány 3059 K 78 f., javadalmakból 42644 K 05 f., városház és egyéb városi épületek bére 168715 K 04 f., épületek bérérték elszámolásából 25528 K, szántóföldek és rétek bére 9809 K 36 f., erdők és legelők után 23729 K 10 f., főgimnáziumi bevételek 23095 K 12 f., katonatiszti átvonulásokból 902 K, vegyes bevételekből 60816 K 09 f., rendkívüliekből 143250 K 93 f., mezőőrök illetménye 2820 K 42 f., árvapénztári

Csirzik (visszafojtott haraggal): Engem ne nagyságozzon. Semmi közöm a nyugtához!

A fiatal ügyvédjelölt (megnézte a nyugtát): De, bíró ur, kérem, csakugyan nyugtája van.

Csirzik: Hát maga már ismét fogadatlan prókátorkodik?! Nagyszerű. Miköze van önnek ahhoz a nyugtához?! És ha száz nyugtája volna is! A törvény — törvény. Én nem változtathatom meg. Miért nem jelentkezett, mikor fölhívtam?

A fiatal ügyvédjelölt (neki bátorkodva): Hát, kérem... Ez az asszony itt volt! Én láttam. Bizonyosan nem hallotta, mikor fölhívták. Én is csak megfeszült figyelem mellett hallottam a feleim nevét. A bíró ur kissé halkán és gyorsan olvasott... Ez a szegény asszony valószínűleg nem hallotta...

Csirzik (fenyegetőleg): Hogy hívják önt?

A fiatal ügyvédjelölt: Kérem... bocsánat...

Csirzik: Átiratot intézek a kamarához az ön tiszteletlen magaviselete miatt. Akarja?

A fiatal ügyvédjelölt: Tessék.

Csirzik: Még felel is?

A fiatal ügyvédjelölt: Már egy szót se szólok.

Csirzik (ráriparkodik az öreg asszonyra): Hallja, most már elég! Itt nekem ne bölgjön! Menjen! (Az öreg anyóka zokogva eltipeg) No, bizony... bírónak lenni — igazi martyromság!

Molnár Gyula.

tartalék-alap jövedelméből 4899 K 16 f., hátralékokból 95741 K 48 f., összesen 611010 K 53 f.

A kiadások a következő tételekből alakulnak: tisztviselők fizetése 83400 K, szolgazemélyzet fizetése 37830 K, szegődményesek fizetése 14528 K, szolgazemélyzet ruházata 6993 K 17 f., nyomtatványok stb. 8435 K 57 f., adókra 17515 K 26 f., főgimn. kiadások 29776 K 80 f., egyház és hitfelekezeti 59176 K 80 f., városi épületek tatarozása 63494 K 20 f., adósságok és terhek 187381 K 10 f., segélyezésekre 30194 K 40 f., erdei kiadások 4060 K 80 f., utcai villanyvilágítás 22690 K, katonatiszti átvonulások 3697 K 40 f., közhelyiségek költségei 10786 K 48 f., tüztöltő célokra 5100 K, vegyes kiadásokra 32867 K 89 f., rendkívüliekre 113078 K 03 f., nyugdíjra 6130 K 64 f., takarékpénztári letétbe 9100 K, mezőőrök részére nyomtatvány és egyebek 180 K 12 f., hátralékokra 92281 K 79 f., összesen 838698 K 75 f.

Nagykanizsa város pótdója 74%.

Egerszegi krónika.

Rovatvezető: Pubi.

Találka a Barossban.

Ebben a dologban Kala Pál vajmi keveset szerepel.

Még a nyáron történt, hogy egy képes levelező lapot kapott. Ez volt rá írva:

— Kedves uram!

A képes levelezőlap gyűjtés láza engem még mindig fogva tart. Ennek tulajdonítsa tebát, hogy egész ismeretlenül önt is, mint aki nekem nagyon tetszik, felkérem, hogy lépjen velem esérébe. Ha megvan a hajlandósága, úgy írjon a következő címre:

„Zalai barna kislány“
Nagykanizsa
Poste-restante.

A kártyán pedig egy gondolán mandolinoszó vörös frakkos béka volt. A nap a háttérben leáldozó fényben.

Figyelmesen megnézi... de sem elferdített, sem ismerős írást nem fedezett fel.

Egy kicsit kíváncsi volt mégis. Ugyan ki botolhatik bele Kanizsáról? Biztosan valaki fel akarja ültetni?... de hát... hiszen egy lapot ha küld, az még nem a világ!

Vett egy nagyon szép lapot!

Csupa felhő és sugár. Egyik szélén angyalfej, a másikon galamb, szájában olaj-ággal.

És aláírta e neveletlen verset:

Midőn kaptam lapját a kezeimbe,
Szívembe egy édes vágy lepődött be.
Az ajánlat rettenetes jól esett,
Kivált hogy velem történt meg ez eset.
Szép „Zalai barna kislány“ cseréljünk,
Hátha a cseréből fakad szerelmünk.

Pár napra rá megjött a válasz. Egy hintaszéken esibukozó kapucinus majom. Aláírva pedig:

— Ha nem akarom azt mondani, hogy szemtelen, hát neveletlen goromba fráternek kell címezniem.

De történetesen ezt a lapot Dugó Hugó, a legjobb barátja olvasta el előbb.

— Na neked ugyan jól megmondja egy kislány onnan az én hazámból.

Kala nyugodtan csak ennyit szólt:

— Tanuld meg, hogy másnak a levelét nem illik elolvasni.

— Tudom... de hát akkor minek küldi nyilant?... Te? Aztán szép leány?

— Mit tudom én? Már bánom is, hogy belefogtam.

— Hát csak még az első esere?

— Igen... meg az utolsó.

Dugó Hugó arcán örömsugár villant keresztül. — Ha Pali olyan bolond, hogy elszalasztja magától a jó szerencsét, majd felhasználom én. Irok is neki rögtön.

Vett tehát ő is egy nagyon szép lapot.

Kiesi erdő szélén nefelejtés mező közepén ül a mohos padon a leány. Előtte az ifju térdepel és az állás, mozdulat és kifejezések azt látszanak jelképezni, hogy ajkain e szók reppennek el: Lili, én imádom!

Az oldalára aztán odairta, hogy ha úgy találja, hogy az előző lapon valami izetlenséget írt volna, úgy bocsásson meg, ő ünnepélyesen viszaszívja. És aláírta szépen — Kala Pál.

A választ pár napra rá már meg is kapta. Minden megvolt bocsátva.

Azután megindult a levelezés. Még mindig a Kala Pál címén és mindig Dugó Hugó kerítette magához és válaszolt.

Egyszer azt írta a barna:

— Kedves Kala ur!

A szerencsés véletlen folytán találkozhatunk és tényleg megismerkedhetünk egymással. Szombaton este szüleimmel Egerszegre érkezőnk. Én szerét fogom ejteni, hogy vasárnap délelőtt ugy 11 óra tájban a Baross ligetben találkozhatunk. Tehát... a viszontlátásra!

Hugó majd kiugrott a bőréből.

— Micsoda cacao!... Egy egész idegen leány és... oh de bolond volt az a Pali, hogy ilyet el tudott szalasztani... Ejnye ni... most jut eszembe... Ez bajos lesz... Hisz anyámék is szombaton jönnek Olgával meg Ferkóval... Hm, hm... na majd kiesináljuk dolgot...

Tényleg Dugók szombaton megérkeztek. Este barátságos vacsorára gyűltek össze, a melyen Kala Pál is, mint régi ismerősük, szintén jelen volt.

Másnap délelőtt a fiatalok elindultak sétálni. Egyszer csak azt mondja Hugó:

— Megengedjétek, oly fontos privát ügyem van ma délelőtt, a melyet el kell okvetlenül intézni.

— Ejnye pedig terád okvetlen szükségem lett volna.

— Hiszen itt lesz Pali, majd kalauzol az benneteket.

— De nincs e neki valami dolga?

— Nekem? — mondá Pali. Nincs semmi. Ha csak azt a kellemes időtöltést, a melyben részem lesz, nem tekintem annak.

Utoljára úgy lett, a mint Hugó óhajtott.

Szívszorongva siet a Baross ligetbe. Körül siet, megáll, nagyot fúj, körül néz... nem lát senkit. Rágyujt egy cigarettára és tovább sétál... de senki sem jön... Csak tán nem csapta be? Ujra visszafordul, de sehol egy árva lélek sincs. Nézi az óráját. Éppen 11 óra... Na... Az lesz!... Ott jön messziről egy fehér napernyő... jaj... de két fiatal ember kíséri... Ez sem ő!

A mint közelebb ér hozzájuk, mindig ismerősebbnek tűnnek fel. Mintha a leány Olga lenne... a férfiak meg Ferkó és Kala... Egy pár lépés és meg van bizonyosodva a szomorú valóról. Csakugyan ők voltak.

— Ejnye hát neked itt van az a fontos privát ügyed?... Te? talán csak nem?... Mit szól hozzá Ferkó?... Még ő lesz! Világos... Te?! Nem egy zalai barna kislányt vársz itt?

— Ugyan már mi jut eszedbe — szól zavartan Hugó — egy lovagias ügy...

— Ugyan... tudom már folytatá Olga. — De nézd csak. Nem ismered ezt a szöveget, melyet eredetben mutatok neked?

— Már hogy ismerném?

— De csak olvasd el!

És Hugó kénytelen-kelletlen olvasta ugyanazon szavakat, a melyeket pár nap előtt az aniz kártyáról olvasott.

De mire elolvasta, még neki állt feljebb.

— Ugy hát te voltál... és... és... te még menyasszony létedre Kalával levelezel?

— Én velem? — kiáltott fel Kala. — Azt sajnós, de tagadom.

— Ne tagadd, mert itt vannak mind nálam a levelek.

— Az én leveleim? Te nálad? Hogy kerültek ezek hozzád? A miket nem is kaptam! Kezdem az egész dolgot nem érteni!

Végre aztán Ferkó megmagyarázta.

— Tudod egyszer odahaza előjött a szó rólad, hogy te milyen blazirtan flegmatikus vagy. Olga azt mondta, hogy ez nálad csak tettetés. Én azt mondtam, hogy nem, ő sem engedett. Végre fogadtunk valamiben és ezt a próbát találtuk ki. Szegény Hugó! Te ugyan csunyan felsültél.

Tengeriszár-tépfőgép bemutatása Zalaegerszegen 1905. évi december hó 11-én.

Az »Agraria« magyar gépforgalmi részvénytársaság áldozatkészsége folytán az ország több vidékén bemutatott eddig már az általa gyártott tengeriszár-tépfőgép készülék, amelyről a meg-ejtett kísérletek alapján sok szöpet és jót hallottunk; december hóban alkalmunk lesz meggyő-ződni azon állítások valóságáról, amelyek eddig nevezett készülék használhatóságáról elhangzottak. Mindenesetre érdemes lesz ezen új gép munkájával s munkájának árával bővebben foglal-

kozni, ha meggondoljuk mily szükség van szarvasmarháink takarmányozásánál a tömeg takarmányokra.

A szarvasmarha különös gyomorszerkezeténél fogva nem elégíthető ki kevés koncentrált takarmánnyal, nem tartható el erőtakarmányokon, feltétlenül szükséges, hogy annak nagy bendője kevésbé tápláló mintegy ballast takarmánnyal kitöltessék.

A szarvasmarha gyomrának ezen kitöltésére kettős okból is szükség van. Szükség van még pedig első sorban rá azért, hogy a gyomornak bizonyos fokú teltsége, feszültsége folytán a hasúri zsigerek, így maga a bendő is a kellő mérvű emésztési tevékenységet kifejthesse, másodsorban pedig azért, hogy a koncentráltabb takarmányok jobban kihasználhassanak. Ugyanis szükség van arra, miszerint a koncentrált takarmányok magas tápanyag tartalma tömeg takarmánnyal oly mértékben leszállítassék, hogy az kihasználható legyen s egy része ne emésztetlenül távolodjék el a bélesatoronán keresztül.

A tengeriszár, amely tartalmaz Cseikó és Kossuhányi szerint 5-6 fehérjét, 1-6 zsírt, 42-5 szinhydratot, 25-6 nyers rozso, ezen célra kiválóan alkalmas, ha megfelelő alakban lesz az állatoknak nyújtva.

Sajnos eddig a tengeriszár gazdaságainkban kihasználva nem lett, sőt azt mondhatni, egyes helyeken csak utban volt s eltakarításával felesleges kiadást okozott. Ugyanis intenzívebb gazdaságokban, ahol ridég marha nem volt, ahg volt a szár értékesíthető. Legtöbbnyire mellékes célokra lett a szár felhasználva, annak kis mennyiségű megetetett levele takarmányozás szempontjából szóba sem jöhetett. Amennyiben pedig bármely oknál fogva a szár olyan minőségű volt, hogy azt a szarvasmarha csaknem tökéletesen megette, az még jobban bizonyítja annak használhatóságát, ami a géppel való előkészítés folytán csak fokozódik.

Hogy a tengeriszár s az abban foglalt tápanyagok használhatókká tétethessenek, az abban rejlő érték kihasználhassék, ezt előzza annak a géppel való feldolgozása, illetve széjjeltépe.

A gép az eddigi bizonylatok szerint oly tökéletes munkát végez, hogy az általa előállított tépett rész egészen puha, gyapotszerű, a szeeskhöz hasonló, annál jobb, puhább, mindenféleképp használható takarmányt szolgáltat.

Ily módon módunkban lesz egyrészt a tengeriszár tökéletesen kihasználni úgy, hogy annak tápanyagaiból semmi sem vesz kárba, másrészt átváltoztathatjuk olyan alakúvá, hogy a többi takarmányokkal elegyesen mintegy azoknak pótlására fordítható s ami a fő, ezen eljárás által conserválható, az idő viszontagságnál ellen zombolyázás vagy kazalbarakás által megvédhető.

Erről, a szártépegép ezen tulajdonságairól, illetve munkájáról lesz tehát alkalmunk meggyőződni a legközelebbi időben. A gépnek munkaközbeni megtekintése senkinek sem okoz költséget. Miután tapasztalatilag lesz alkalmunk mindezekről meggyőződni s a gép munkájának ára is megállapítható lesz, felkérem az érdeklődő gazdaközöniséget, hogy egyrészt szakvéleményének nyilvánítása, másrészt saját érdekében tapasztalatok gyűjtése szempontjából a gép bemutatásán minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

A gébemutatás idejét a címben közölve, amely időpont a decemberi megyegyűlés megtartásának idejével esik össze, megjegyzem, hogy annak helye az egerszegi vásártér lesz s mivel a gép egész nap üzemben lesz, alkalma lesz azt mindenkinek megtekintetni.

Megjegyzem, hogy a készülék bármint rendszerű cséplőgépre szerelhető s a munka befejezte után abból kiemelhető; tehát minden gazda, akinek cséplőgépe van, azt előnyösen használhatja. Egy hat lóerejű géphez szükséges készlet ára 500 K, 8 lóerejű géphez 550, 12 lóerejű géphez 650 K.

Sárközy Viktor g. e. titkár.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

A magyarvári m. kir. állami építészeti hivatal f. évi december hó 11-én zárt ajánlati versenytárgyalást tart a pozsony-brucki utvonal nemesvölgyi vicinális szakaszának 16.776 K 40 fillér költségvetési összegben belül való kiépítésének biztosítása céljából.

Az ajánlatok a tárgyalás napján d. e. 10 óráig nyújtandók be. Részletes főlvilágosítások a magyarvári állami építészeti hivatalnál nyerhetők.

II.

A m. kir. államvasutak igazgatósága az 1906-ban összegyűlő mintegy 3380 db kátrányos hordót eladni óhajtja.

Az ajánlatok benyújtási határideje folyó évi december hó 13-ikának déli 12 órája.

Érdeklődőknek a részletes pályázati hirdetményt és ajánlati űrlapot készséggel megküldjük.

III.

A m. kir. államvasutak zágrábi üzletvezetősége 36.004 köbméter kemény tűzita szállítására hirdet pályázatot. Határidő f. évi december hó 12-ike.

A m. kir. államvasutak budapest-balparti üzletvezetősége 2700 köbméter hasábos tűzifa szállításra hirdet pályázatot. Az ajánlatok folyó évi november hó 28-án déli 12 óráig nyújtandók be.

A részletes hirdetményeket kívánatra megküldjük.

IV.

A kereskedelmi kormány értesítése szerint a m. kir. technológiai iparmúzeum gépesarnokában Budapesten anthracit-, koksz és faszéntüzeltésre alkalmas szivórendszerű generatorok gázmotorok vannak kiállítva, mely kiállításal kapcsolatban hat-hat napra terjedő rövid tanfolyamokat rendeznek a legújabb kisipari motorok szerkezetének és kezelésének elsajátítására.

Felhívjuk ezért a kerületünkben levő azokat az önálló iparosokat és motorkezelőket, a kik a szóbanlevő új rendszerű motorokkal alaposan meg akarnak ismerkedni, közöljék mielőbb pontos címüket kamaránkkal.

A tanfolyam díjtalan, mindössze 2 korona beiratási díj fizetendő.

A résztvevők a magyar államvasutak III. osztályu kocsiszakaszában való utazásra kedvezményes áru jegyeket kapnak.

Sopron, 1905. évi november hó 18 án.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

Hírek.

A szegény tüdőbetegekért.

Az emberiség egyik legnagyobb veszedelme a tuberkulózis. Többet pusztít el évenként, mint a legvéresebb háborúk s egyre terjed, egyre hatalmasabb átka lesz az egész civilizált világnak.

A tudomány s a humanizmus szövetkeztek ellene. A tudomány kutatja a védekezés és gyógyulás eszközeit; a humanizmus pedig gyűjti a szegények filléreit s a gazdagok ezreit, hogy a tudomány által javasolt eszközöket megszerezze.

A tüdőbetegek részére szanatóriumokat építenek a hatalmas kultúrnépek. Ápolják, gyógyítják nyomorultjaikat s igyekeznek megóvni az egészséges embereket a fertőzés veszedelmétől. A szanatóriumok száma folyton szaporodik s az a szegény földhöz ragadt ember, akit a sors a szegények nyavalyájával vert meg, szerető ápolásra, emberi érzésű szívekre talál; megvigasztalódik s halálával és bizalommal telik meg a lelke azok iránt, akik felölelik a nyomorból, hogy megmentsék, vagy legalább megvigasztalják.

Magyarországon fél millió ember szenved tüdővészt. És az akció, amely a nyomorultakért megindult, alig néhány éves. A szanatórium egyesület gyűjti a pénzt, gyűjti, de lassan gyűl a tőke. Néhány százezer koronából nem lehet megmenteni egy ezredrészt sem a pusztuló embereket. Hát a félmillió részére mikor lesz gyógyulás. Mikor épülnek fel az emberszeretet templomai, amelyekben betegek ádják a jászivű embereket?

Magyarország hölgyei értették meg legelőször az irgalmasság nevében elhangzott kérést. Siettek a szanatórium egyesület segítségére. Az általuk gyűjtött fillérekkel lettek a százezrek s lesznek majd a milliók.

A mi vármegyénkben is megindult a gyűjtés. Önkéntes adományokat gyűjtöttek, hangversenyeket, mulatságokat rendeztek s évről évre néhány forint jutott innét is, onnét is a szegény emberek szanatóriumára. Csak a székvárosban nem mozgott senki.

Igaz, hogy sok jótékony egyesületnek adózunk már, de hisz a Szanatórium egyesület nem kér olyan nagy adozatokat, amelyeket a nagy társadalmi terhek mellett is megérezne valaki. Fillérekkel is megelégszik. Sok fillér sokra megy.

A múlt héten azonban megindult az akció Zalaezerszegen is a szanatórium egyesület érdekében. Augusztus f. herceg, mint az egyesület védnöke kérésére Megyesy Lászlóné szül. Karg Georgina báróné, továbbá a Karácsonyfa egyesület buzgó hölgybizottsága kezükbe vették az egyesület ügyét, amelynek javára műkedvelő előadást és gyermekjáték vásárt rendeznek.

A műkedvelő előadásra most folynak az előkészületek. Valószínűleg három egy felvonásos vigjáték kerül színre.

A gyermekjáték kiállítás karácsony előtt lesz. A részletekről jövő számunkban írunk.

A szanatórium egyesület ezen kiállítások rendezésénél abból indult ki, hogy karácsony előtt még mindig milliók vándorolnak külföldre gyermekjátékokért és műipari tárgyakért s hogy ha akció indít a hazai gyermekjáték és népipar fellendítésére, ezzel hazafias célt is szolgál és egyszersmind a szegénysorsu tüdőbetegek ügyét is előmozdíthatja. A kiállításon a tárgyakat el is adják s az egyesület javára marad az a haszon, amely a nagyban való bevásárlás és a kicsinyben való eladás árainak különbözetéből elő áll; továbbá a 20-30 fillér belépő díjából származó bevétel.

A kiállítás rendezését s az elárulást idevaló hölgyek vállalják magukra; a kiállítandó tárgyakat azonban a Szanatórium Egyesület küldi.

Már ezuttal felhívjuk a közönség figyelmét arra, hogy a kiállítandó gyermekjátékok mind hazai gyártmányok s áruk nem magasabb a rendes bolti árnál. A kiállítás tehát kettős célt fog szolgálni: a szegény tüdőbetegek érdekében istápolja a hazai ipart.

Lelek híve a szanatórium egyesületnek dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, tanfelügyelő is, aki az egész vármegyére kiterjedő akció folytán a humanizmus szolgálatában s a megyei tanítószághoz, amelynek sok tagja elismerésre méltó tevékenységet tanúsított az ügy iránt, a következő meleg hangú felhívást intézte:

Bizonyára jól ismeri t. Cím azt a nemes emberbaráti mozgalmat, melyet a József királyi herceg Szanatórium Egyesület elnöksége indított meg oly célból, hogy a szegénysorsu tüdőbetegek megmentésére gyógyítóházak létesíttessenek.

Az első gyógyítóház építését az egyesület már megkezdette s abban a borzalmas népbetegség által rettenetesen látogatott népnevelők iránt érzett legbensőbb rokonszenvének kifejezésül a magyar tanítószágnak ingyenes ágyalapítványt létesített.

Felfogásom szerint az egyesületnek ezen áldozatkész figyelmét viszonzoznunk kell s igen örülnék, ha t. Cím az azok között tudnám, kik e társadalmi embermentő munka iránt erő szívvel vannak és részt kérnek ebből a magasztos feladatból, hogy az emberbarátokat nemes és együttérző szövetségbe gyűjtsék.

A csatolt alapszabály-kivonat szerint az egyesületbe rendes tagnak évi négy korona, rendkívüli tagnak évi két korona tagdíjjal lehet belépni. Lehetetlen, hogy működési helyükön egy-két jászivű ember erre az embermentő célra két-négy koronát sájjalna, ha tudja, hogy ezzel a népmentés áldott seregébe lép.

Felkérem tehát t. Címet, legyen ez ügynek nemeslelkű munkása; felkérem, hogy a becsatolt gyűjtőívben, begyűjtött áldozatkész jötevők neveit a gyűjtőívvel és pénzzel együtt a József királyi herceg Szanatórium Egyesületnek Budapest, IX. Ferenc-körut 36. küldje be; engem pedig szíveskedjék egy sorban tudatni buzgó fáradozása eredményéről. Kérem velem tudatni azt is, ha már t. Cím esetleg ezen felhívás előtt is munkálkodott volna iskolai vagy társadalmi keretben ezen szent és fontos ügy érdekében.

Éltem a remény, hogy Zalavármegye lelkes tanítószága, mely mindenkor és mindenben odaadó készséggel állott a nemes és nagy eszmék szolgálatába ezen emberszerető és embermentő munkából is kifogja venni a maga méltó részét.

Gyűlök tehát a fillér nálunk is a szegények szanatóriumára javára s reméljük, hogy a társadalom évről-évre meg fog emlékezni azokról, akik legjobban rászorulnak az emberi irgalomra. Aldja meg az Isten, aki az örök szeretet nevében kér, aki az örök irgalom nevében ád.

Erzsébet napján. Magyarország nagy királynéjának névnapján gyászünnepélyeket tartott a kegyelet. A zalaegerszegi főgimnáziumban Dr. Károlyi József tanár lendületes emlékbeszédet tartott; az ifjúsági énekkel elénekelt a Hymnuszt és a Szózatot, Kovács Károly és Kovács József tanulók pedig szavaltak.

A zalaegerszegi állami felsőkereskedelmi iskola boldogult Erzsébet királyné emlékeztetése a gyászünnepélyt f. hó 20-án tartotta. Az ifjúsági énekkel Balás Márton tanár vezetése mellett a »Szózat«-tal nyitotta meg az ünnepélyt és a »Hymnus«-szal zárta be, közben pedig a »Néma bú« című dalt énekelte. Schmidt József tanár mondott megnyitó beszédet, Kiss Lajos tanár felolvasásban méltatta az ünnepélyt; Láng Gyula középiskolai osztályú tanuló az »Égi látogatás«, Gonda Gyula felső osztályú tanuló a »Gödöllői erdő« és Andreánszky Medárd alsó osztályú tanuló az »Erzsébet napján« című költeményeket szavalták.

A polgári leányiskolában Grész Irma tanítónő emlékbeszédet mondott, az énekkel alkalmi éneket adott elő, Horváth Sarolta és Rosenberg Janka növendékek szavaltak.

Még mindig nincs főispánunk. A főispánok kinevezése megakadt. Vannak, akik ezt abból magyarázzák, hogy a kormány nem kap vállalkozókat a díszes állásokra; de azt is beszélnek, hogy az udvari körök meglehetősen már a beiktatási botrányokat, nem akarják a főispáni tekintélyt teljesen lejárni a kormányt a passiv resistencia megtörésére alkalmasabb eszközök keresésére utasították. Állítólag ennek következménye volna a dotációk beszüntetése.

De van egy harmadik verzió is. A kormány látja, hogy új főispánjait beiktatni nem tudja, tehát úgy szándékozik magán segíteni, hogy más vármegyék beiktatott főispánjait helyettesítse a renitens vármegyékbe. A törvényt úgy magyarázzák, hogy a helyettesített főispánnak nincs szüksége installációra; az már felesküdt s újabb beiktatás nélkül is gyakorolhatja a főispáni jogokat. Hogy ez az okoskodás hamis, azt nem kell bővebben magyarázni. De úgy látszik, mégis megkísérlik érvényesíteni. Pest megyében gróf Laszberg győri főispán ment helyettesnek, helyesebben mondva kormánybiztosnak és csendőrséggel megostromoltatta a vármegyeházat.

Zalavármegye főispáni székének sorsa még mindig nem dőlt el. Érdekes, hogy még a beavatottak sem tudnak semmi bizonyosat. Gróf Festetics Géza kinevezésének hírére már annyiszor megcáfolták, meg újra megerősítették, hogy nem merjük sem az egyiket sem a másikat elhinni. Vármegyénk egy tekintélyes férfa az elmúlt héten Budapesten járva, személyesen beszélt gróf Festeticssel, aki csak annyit mondott, hogy kinevezését várja. De ez a kinevezés szólhat Küküllővármegyébe is.

Komoly forrásból tudjuk, hogy gróf Festetics Géza kinevezését zalavármegyei rokonsága nem látja szívesen és lépések tettek az iránt, hogy ha már főispánságra vállalkozik, ne jöjjön Zalába. Innét származott az a hír, hogy gróf Festetics Géza Küküllőbe megy főispánnak.

Egészen bizonyos, hogy Festetics gróf kinevezése utközben akadt meg; ennek pedig nem lehetett más oka, mint hogy valaki, akinek a szava fent nagy sullyal bír, a kinevezést meg akarja akadályozni.

Igaz, hogy a vármegyében ezzel ellenkező hírek is hallatszanak. Azt állítják, hogy gróf Festetics Géza kinevezését éppen befolyásos rokonainak köszönheti. Ez azonban nem valószínű, mert akkor már régen a kezében volna a kinevezése.

Tehát még mindig nincs új főispánunk. A vármegye bizonyosan nem is sürgeti a minisztert, hogy küldjön már valakit.

Áthelyezés. A vallás és közoktatásügyi ügyvivő miniszter Halász Gizella kesztelyi állami polgári iskolai rendes tanítónőt jelenlegi minőségben a miskolci állami polgári leányiskolához helyezte át.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Czuczor János sümegi kir. járásbírói segéd telekkönyvvezetőt a nezsideri kir. bírósághoz telekkönyvvezetővé nevezte ki.

Adakozók a zalaegerszegi plebánia templom belső restaurálására. Dr. Horváth Károly apát Szombathely 300 K, Huber Gyula szentszéki ülnök, plebános Bares 20 K, özv. Erdős Géza zalaegerszeg 5 K. — *Pesthy Gizella 50. sz. gyűjtő-ívében:* Zalaegerszeg vidéki hitelszövetkezet 20 K, özv. Pesthy Pálné és Pesthy Gizella 5 K, Takács Gergely 60 f, Szabó Mihályné 20 f,

Zsovár Józsefné 1 K, Varga Ferenc 20 f, Bogár György 20 f, Fülöp József 1 K, Ebedli Károly 20 f, ör. Gerencsér Istvánné 10 f, Varga Károly 10 f, Horváth Lajos 10 f, Császár Lukács 20 f, Németh Ferenc 20 f, özv. Békessy Rezsóné 2 K, Kocsy Ferenc 20 f, Szabó Mihályné 20 f, özv. Kereszturi György 24 f, Toplak Mihályné 14 f, Szabó Lászlóné 1 K, Peresztegi Mária 20 f, Patér Gyuláné 40 f, Csalló György 20 f, Kovács József 10 f, Barbarics Lajosné 10 f, Varga József 20 f, Pintér József 20 f, Janzso Anna 10 f, Kovács György 20 f, Gorza Mártha 10 f, Kis József 10 f, Fábian Ferenc 20 f, Berta Vendel 10 f, Sahján Anna 20 f, Sebestyén Antalné 20 f, Fröhvirt József 20 f, Vizsy György 20 f, Zsuppán Péter 40 f, Horváth Ferenc 40 f, Szujker István 1 K, Goldfinger Ferenc 22 f, Kustán Ferenc 30 f, ifj. Keresztury György 40 f, Beke János és neje 1 K, Bedő János 1 K, Mátyás József 50 f, özv. Németh Jánosné 20 f, Horváth Károly 40 f, Kis János 20 f, Nagy Ferenc 40 f, Szabó Károly 1 K 60 f, Bődör Sándorné 20 f, Gál Mihályné 20 f, Zsáli József 10 f, Bogdán József 10 f, Vörös Károly 20 f, Táncoz József 40 f, Kardos János 20 f, Nagy Ferencné 10 f, Szabó József 20 f, Kaczor Imre 10 f, Gyuk József 20 f, Tóth Ignác 20 f, Bödei János 20 f, Vizlendvay József 40 f, Klepáisz Józsefné 20 f, Kovács Márton 20 f, Fábian Vendel 10 f, Séfer Lajosné 10 f, Olasz Imre 10 f, Rózsás János 20 f, id. Novák József 1 K, Deák József 28 f, Farkas János 20 f, Bekes József 20 f, Tóth Ferencné 40 f, Méhes Sándorné 20 f, Németh Istvánné 20 f, Hompó Péter 20 f, Horváth János 1 K, Smódi István 10 f, Nagy Pál 30 f, Sipos Józsefné 40 f, Takács József 20 f, Horváth Balásné 25 f, Héder Ferenc 10 f, Goldfinger Istvánné 20 f, Lakatos József 20 f, Orbán Józsefné 10 f, Patér István 30 f, Szakony József 20 f, Török Sándor 25 f, Kun Vilmos 2 K, Paksa György 20 f, Horváth Balázs 10 f, összesen 55 K 20 f. — Isten áldása legyen az adakozóknak!

Templomszentelés. Kotor község templomát a hívek adományaiból a vallás alap hozzájárulásából szépen renoválták s a múlt vasárnap szentelték fel. A felszentelést Dr. Kropár Iván zórádi felszentelt püspök végezte. A püspököt Kotor község nagy ünnepélyességgel fogadta. A püspök alsódomborui Hirschler Miksa vendégszerető házában vendége volt. A felszentelés napján Liszák Lajos plebánus ott ünnepi ebédet. Az ünnepélyek rendezésében tevékeny részt vettek Kovács Rezső perlaki főszolgabíró és Kele György kotori jegyző.

A beszüntetett állami dotáció. Zalavármegye állami dotációját beszüntették s a hatvanas bizottság társadalmi uton fogja a tisztviselők fizetésére szükséges összeget összegyűjteni. A vármegye állami dotációja 232.400 koronát tesz ki s tekintve hogy a bizottságnak rövid idő alatt több mint 80 ezer koronát becsátottak rendelkezésre, nincs okunk attól tartani, hogy szükség esetén egy egész évre szükséges összeget is össze ne tudja hozni.

Szabad lyceum. A zalaegerszegi irodalmi és művészeti kör elhatározta, hogy a tél folyamán vasárnap délutánonként szabad lyceumi előadásokat rendez, amelyeknek célja a tudományok népszerűsítése. December hónapban két előadás lesz. Az előadások helyére s idejére vonatkozó közeli részleteket jövő számunkban közöljük.

A zalaegerszegi izraelita hitközség kebelében fennálló Chevrakadisa szent egyesület képviselő testületének f. hó 12-én tartott ülése a letárgyalt folyó ügyek elintézése után ünnepélyes aktussal fejeződött be, a midőn ezen jótékony célu egyesület népszerű és jótékonyágáról közelimert elnöke, Rosenberg Zsigmond ur az egyesület kezelésébe a szegények támogatására újabban létesített 2500 koronás alapítványát és az erről szóló okiratot átadta. A Chevrakadisa képviselőtestülete f. hó 24-én az egyesület első gondnoka, Fuchs Samu ur által összehívott külön rendkívüli ülésben róttá le halálját a nemeslelkű alapítványtevőnek és ezen ülés határozatából dr. Rosenthal Jenő ur vezetése alatt a képviselőtestület legidősebb tagjaiból álló küldöttség nyújtotta át a hitközség tanácstermében kifüggesztett alapítványi okirat másodpéldányát és a szent egyesület díszesen kiállított köszönő átiratát. A küldöttség vezetője talpraesett, fenkölt eszmékben gazdag beszédet intézett Rosenberg Zsigmond ur és áldott lelkű nejehez, szépen kifejtve a Chevrakadisa célját, mely a kegyelet és

a jótékonyág gyakorlása által a halandóság és a halhatatlanság nemes értelemben felfogott eszméjét mintegy megtestesíti azon humanus feladatok által, a melyekből a nemes alapítványozó mint az egyesület elnöke az oroszlanrészt veszi ki magának. Rosenberg Zsigmond ur és neje meglehetősen köszönték meg a meleg óvatiót és szívvelyes magyaros vendégszeretettel marasztalták a küldöttséget, mely lelkes és emelkedett hangulatban távozott el azon tudatban, hogy a szentegylet büszke lehet arra, hogy annak vezetése ily nemes férfiu kezébe van letéve. Rosenberg Zsigmond urnak ezen alapítványa már a negyedik, mellyel együtt az izr. hitközség és a szentegylet kebelében létesített jótékony célu alapítványai 7000 koronát tesznek ki. Az ő alapítványai megmutatják, mint kell az emberszeretet és jótékonyágot gyakorolni. Sajnos, szegényeink évről évre annyira szaporodnak, hogy nagyon is rá férne a hitközségre és a Chevrakadisára, hogy a nemes alapítványozó szép példája más tehetősebbjeinkben is követelőkre találja.

Tiltakozó népgyűlés. A letenyei választókerület ellenzéki vezérferfiainak megalmat indítottak az iránt, hogy Letenyén az összes ellenzéki pártok bevonásával tiltakozó népgyűlést rendezzenek. Az előértekezlet november 30-án lesz.

Adományok. Gelsei és belistyei báró Guttmann László ur a zalaegerszegi négyesletnek 20 koronát adományozott. — Krosz János földbirtokos ur a zalaegerszegi »Karácsonya« egyesületnek tíz koronát adományozott, melyekért hálás köszöneteket fejezik ki az elnökségek.

Álarcos bál. A zalaegerszegi Karácsonya egyesület január 13-án nagyszabású álarcos bált rendez az »Arany Bárány« szálló termeiben. Az előkészületek serényen folynak.

Üres már a főispáni lakás. Hertelendy Ferenc főispán még februárban lemondott állásáról, de még mindig nem kapta meg várva várt felmentését. A múlt héten butorait is elszállíttatta a vármegyeházától s Zalavármegyén nincs már ideiglenes lakása sem. Üres már a főispáni lakás; le lehet peesélni.

Ruhakiosztás. A zalaegerszegi szegénysorsu gyermekek felruházására alakult és Dr. Graner Adolfné ura gondos és tapintatos vezetése alatt álló »Chanuka« egyesület f. hó 19-én délután tartotta szokásos évi ruhakiosztását. Sokan vettek részt az ünnepségen tagok is, vendégek is s ezek gyönyörködhetek a gyermekek végtelen örömeiben, mikor a szép új ruhát megkapták. Végtelenül nagy volt a csöppségek öröme; nemcsak a ruhának, hanem a sok-sok süteményeknek s gyümölcsnek látására, a mit számukra felhalmoztak, ujjongott fel a szívük. Az ünnepélyt Engelsmann Izrael főrabbi magas szárnyalású beszéde nyitotta meg. Ebben méltatta a nap jelentőségét, buzdította az egyesület tagjait a jótékonyág gyakorlására. Ezután szétosztották a ruhákat, megtoldván még sok süteménnyel s gyümölcsevel. 41 gyermeket, fiukat és leányokat ruháztak föl a nemeslelkű hölgyek tetőtől talpig, a mi majd 800 koronába került. És a ruhakiosztáson megjelent hölgyek azzal tetézték jószágukat, hogy ott a helyszínen is nevezetes összeget adtak az egyesület céljaira.

Adakozás. A helybeli »Chanuka« egyesület javára következők adakoztak: Schütz Sándorné, Boshán Gyuláné 5—5 K, Sándor Zsigmondné, Pollák Józsefné, Fischer Pálné, dr. Obersohn Mórné 4—4 K, Weisz Ignác, Graner Berta, Büchler Jakabné, Weisz Mátyásné, Deutsch Ferencné, dr. Isoó Jánosné 3—3 K, Pauk Edéné, Rechnitzer Miksáné, Heinrich Kornél, Heinrich Vilmosné, dr. Rosenthal Jenőné, Weinberger Jakabné, Rosenthal Gyuláné, Fürst Samuné, Komlós Miksáné, özv. Graner Mihályné, Pfeiffer Henrikné, Rechnitz Éya, Gyarmati Vilmosné, Garai Lipótné, Engelsmann Izraelné 2—2 K, Singer Sándorné 1 K 20 f. — Süteményt és gyümölcsöt küldtek: dr. Graner Adolfné, dr. Fürst Béláné, Kreisler Miksáné, Faragó Béláné, Gyarmati Vilmosné, Büchler Jakabné, Rechnitz Samuné, Balassa Benőné, Goldgruber Adolfné, dr. Halász Miksáné, Schlezinger Árminné, Radó Antalné, dr. Hajós Ignác, Wimmer Lipótné, Pfeiffer Henrikné, Ábrányi Gyuláné, Garai Lipótné. — Szommer Sándorné 3 pár harisnyát küldött. Ezen adományokért hálás köszönetét nyilváníttja az elnökség.

Behívják a póttartalékosokat. A nagykanizsai es. és kir. 48. hadkiegészítő parancsnokság »be-

hívási hirdetményeket küldözget szét, a melyekben az 1903. és 1904. években besorozott s az 1903. és 1904. sorozási évfolyamba tartozó hadseregbeli magyar honosságú póttartalékosokat tényleges szolgálatra hívja be. Ezek szerint a hirdetmények szerint tartoznának a póttartalékosok 1905. évi december 27-én a hadkiegészítő parancsnokságnál, katonai igazolványaikkal jelentkezni, még abban az esetben is, ha ezen behívási parancs nekik személyesen nem kézbesített. A ki nem engedelmeskedik a parancsnak, vagy a ki ez ellen akárkit izgat, szigorúan bünhődnek — mondja a hirdetmény. A parancs meg volna, de kérdés, lesz e a ki a hirdetményt közlése? Mert a vármegye ismeretes határozata ezt egyemeltülje.

A körmeny—muraszombati h. é. vasut részvénytársaság megtartotta alakuló közgyűlését Budapesten. A vasut engedélykerítatát a kereskedelmiügyi miniszterium Fábian Lajos budapesti vállalkozó mérnöknek adta ki. A vasut építési tőkéje 6.240.000 korona; a finanszírozást a Dresdner Bank frankfurti cég eszközölte. Az igazgatóságba beválasztottak: Gerhard Gusztáv udvari tanácsos, Bezeredy István Vasvármegye alispánja, Csertán Károly Zalavármegye alispánja, Chernel György, Kónyi Manó, Pósfay Pongrácz, Mezei Mór, Palugyay Móricz és Barthalos István. A felügyelő bizottságba: dr Pletnits Ferenc, dr Rittinger Imre, Politzer Miksa és dr Urbanovich Zoltán választották be.

Zalavármegye adóhátraléka. A passiv resistentia ereje legjobban szembetűnő a közjöveldelmek befolyásánál. Október hónapban az egész vármegyében mindössze 16.561 K 74 f egyenes adó folyt be. Október végéig egyenes adóban 2.353.500 K 70 fillérrel folyt be kevesebb, mint tavaly. A bevétel csak a fogyasztási és italadónál s a dohányjöveldéknél emelkedett. A fogyasztási adó emelkedése az idei jobb gyümölestermés eredménye, mert a kisüstön főzők száma rendkívül megsaporodott.

Veszedelem mulató pajtás. Két zalamegyei községhez tartozó mekkai csárdában mulatott Verbanecz József kapeai lakos Horvát Miklóssal, Vörös Vendellel és még néhány gazdaemberrel. Horvátnak kötekedő kedve támadt, de amazok nem reagáltak. Ekkor ráhágott Vörösnek a lábára s pedig olyan erővel, hogy ez fájdalmában feljajdult. Ebből szóváltás, majd pedig dulakodás keletkezett. Horvát kiszabadítván magát a dulakodók közül, revolvert rántott elő és azzal a lármára összegyűlemlt sokaság közé négy izben lött. A lövések több embernek a ruhájába hatoltak, de komolyabb sérülést nem okoztak. Mikor Horvát összes történéseit kilátta, az emberek rárohantak s meg akarták linchelni; s csak az elősiető előjárók közbelépésének köszönhető, hogy agyon nem verték. Horvátnál 2 revolvert találtak; ezeket átadták a bíróságnak, a mely szándékos emberölés kísérlete miatt vád alá helyezte.

Hamis utalvány. Légár Julia kaposvári lakos falusi postamesternek nővérénél volt látogatásban, ahol egy 1000 koronáról szóló utalványt hamisított. A hamis utalvánnyal Nagykanizsára utazott s a postahivatal előtt egy kis leányt megkért, hogy hozza ki az utalványozott összeget. A postán azonnal észrevették a hamisítást, mert annyira kezdetlegesen volt kiállítva, hogy lehetetlenség volt azt valódinak nézni. Légár Juliát azonnal elfogták s átkísérték a kir. ügyészséghez, ahol megállapították, hogy a szerencsétlen asszony nem ép elméjű. Erre való tekintettel s mert az utalvány annyira nevetséges együgyűséggel van hamisítva, hogy senkit meg nem téveszthet, Légár Juliát szabadon bocsátották.

Négy liter sör naponként. A nagykanizsai sörgyár munkásai a mult héten sztrájkba léptek s egyik követelésük az volt, hogy fejenként s naponként négy liter sört kapjanak. A sztrájk békés uton nyert megoldást, a négy liter sört azonban nem adták meg a munkásoknak. A sörgyár munkásai legjobban rámutattak arra: miért kell sok munkás családjának nyomorogni. Mert a férj naponként négy liter sörre szomjazik.

Cigány gyermekek elszállítása. Mult pénteken szállították el Kolompár János bozsoki cigány csemetét a szombathelyi állami gyermekmenhelybe, a hol a kis rajkókat fölnevelik és mesterségre adják. Az elszállítás, dacára a megtett óvintézkedéseknek, nem ment egészen simán. Az öregeket becitálták a hivatalba s mialatt ezek a városban voltak, összeszedték a purdékot, kocsira rakták és elvitték a vasutra. Volt sirás rivás a gyer-

mekek közt. A nagyobbak minduntalan le akartak a kocsiról ugrálni s erőszakkal kellett őket visszatartani. Az állomáson esendőrök fedezete mellett rakták a vasuti kocsiba, úgy vitték el Szombathelyre. Mikor az anya megszét vette a dolognak, mint egy megsebzett állat rohant a vasutra gyermekei után. Mire azonban kiért, már elrobogott a »gőzös«.

Talált csontváz. Bekő József eszéki (Zalamegye) lakos gazda ember kiküldte János fiát a hegyre, földet forgatni. A mint a fiu a szőlőben ásott, egy emberi csontvázat talált, a mely a földszíntől mintegy két méternyi mélységben, ülő helyzetben volt. A csontváz érintésre szétmállott. A fiu ijedten futott haza és jelentést tett a leletéről. A hatóság is kiszállt a helyszínre s megállapította, hogy a talált csontváz mintegy 25—30 év óta volt a földben elásva. Most azt találgatják, hogy ki tünhetett el abban az időben a vidéken; mert hogy bűneset forog fenn, azt kétségtelennek tartják. Vagy valamely borkereskedő, vagy ehhez hasonló embert üthettek agyon és a szőlőben elásták. A csontváz mélyre lévően elásva, eddig nem kerülhetett napfényre.

Török kávéház Nagykanizsán. Annyi kávéház egy nyugati országban sincs, mint nálunk. A városokban annyi a kávéház, hogy az ember bámulva kérdi: hogyan képes valamennyi megélni? Keletről importáltak ezt az intézményt, amely a keleti ember dologtalan, szemlélődő természetének megfelel. A török, arab, perzsa beül a kávéházba, maga alá szedi a lábait s szívja a nargileht és issza a kávéét egész napon át, miközben esendesen beszélget, vagy bámul a levegőbe. Nálunk természetesen más rendeltetése volna a kávéháznak. Amolyan napközi otthon és szórakozó hely, ahová az ember az idejét pazarolni, kártyázni, vagy lumpolni jár. Abdola Topol Abdie jámbor muzulmán Nagykanizsán valóságos, hamisítatlan török kávéházat akar nyitni, ahol az emberek szönyegen ülnek, nem kártyáznak, szesz nem isznak, hanem csak feketét török módra. Hogy boldogul e jámbor török, azt ő látta, de mi nem bizunk a sikerben, mert Nagykanizsán aligha van sok olyan ember, aki ráér Abdola ur szönyegein üldögni, nargileht szívni s egész nap kávéit inni.

Ezrek halála jutott a esuz és köszvényes betegek közül Zoltán Béla gyógyszerészhez azon kiváló eredményekért, melyeket a hies Zoltán-féle kenőcs használatával ért el. E hirneves kenőcs még oly esuz és köszvényes betegek súlyos baját is meggyógyította, kik már évtizedek óta nem voltak képesek gyógyulást találni. Tudja meg hát mindenki, hogy ha családjában valaki esuz és köszvényben szenved, akkor meg kell hoztatni a Zoltán-féle kenőcs üvegjét 2 koronáért a Zoltán-féle gyógyszerházból Budapest, V., Szabadságtér.

Az új óra. Szegény sorsban nőtt fel Balog Ferkó. Apját leütötte a hajókötel; az anyja szolgáló volt. A gyereket a község nevelte fel. Kiadta egy koldusszonyhoz tartásba. Balog Ferkó azonban nem pusztult el, pedig kevés meleg ételt evett és sok hideget meletet türt életében. Tíz esztendő korától fogva szolgál. Szorgalmas, jó eseléd. Fizetését félre rakosgatta, azon vett magának becsületes gunyát. Sőt legutóbb arra határozta el magát, hogy zsebórát is vesz. Rátszánt tíz pengőt. Bejött a városba és vett egy órát 7 forintért. A maradék pénzzel beült egy koresmába és ivott. Soha se érezte magát ekkora urnak. Almában sem hitte volna, hogy valamikor pezenyét parancsol és literszám hordatja a bort. Balog Ferkót annyira elragadta az uri mód, hogy irlgalmatlanul berugott s az országut mellett ébredt fel. Nem volt se pénze, se órája, se kalapja.

Lopáson ért cigányok. Forgács Vendelné Kolompár Mária Ilonka nekeresdi cigányasszony ellátogatott a szomszédos Pozva községbe és onnan tyukokat lopott, a miket a városban értékesített. A minap is megkísérelte, hogy Hujber Ferenc udvaráról néhány szárnyast elcsipjen, de rajta vesztett, mert a községben időző esendőrjárőr letartóztatta. — Hasonlóképp járt Forgács Vendel, a ki János nevű fivérével egy, a tanya előtt haladó kocsiról lopott le különféle rőfös árukat. Ezeket is megosipték s átadták a esendőrőrségnek.

A mulatság vége. Koltai István, Kámán József, Varga József és Sabján Vendel pusztaderiesi lakosok esendesen borozgattak az ottani hegyen. A murei annyira a fejükbe szállt, hogy összevesztek, Varga József felkapta a nála volt lö-

fegyvert és azzal Koltai Istvánt úgy elverte, hogy az orvosi látélet tanúsága szerint súlyos testi sérülést szenvedett. Varga József ellen megindították a büntető eljárást.

A közkórház jövő évi költségvetését a m. kir. belügyminiszterium jóváhagyta. E szerint kitesz a szükséglet 21658 kdonát. A napi ápolási díj 1 K 28 fillérben állapított meg.

Montignoso grófnő, a volt szász trónörökös nő emlékiratainak közlését most kezdte meg Az Ujság politikai napilap. Európaszerte fogják emlegetni ezt a könyvet, melynél érdekfeszítőbb regény még nem izgatta az olvasó-közönséget. Az Ujság ujonnan belépő előfizetőinek külön lenyomatban küldi meg az eddig megjelent részt. Egyben felhívjuk t. olvasóink figyelmét Az Ujságnak lapunk ma számában megjelent hirdetésére.

Vasuti menetrend. Zalaegerszegről indul Czell-dömölk-Budapest felé: reggel 5 ó. 50 p. d. e. 9 ó. 29 p. d. u. 4 ó. 50 p. Csáktornya felé; reggel 4 ó. 58 p. este 5 ó. 58 p. Zalaszentivánra indul: reggel 6 ó. 10 p. Csatlakozás Kanizsa-Szombathely felé. Délben 11 ó. 54 p. Csatlakozás Kanizsa-Szombathely felé. D. u. 2 ó. 33 p. Csatlakozás Kanizsa Szombathely felé. D. u. 5 ó. 9 p. Csatlakozás Szombathely felé. Este 8 ó. 40 p. Csatlakozás Kanizsa felé. Zalaegerszegré érkezik Budapest Czell-dömölk felől: reggel 8 ó. 43 p., d. u. 5 ó. 54 p. este 9 ó. 13 p. Csáktornya felől: reggel 9 ó. 20 perc, este 8 ó. 34 perekor. Zalaszentivánról érkezik Zalaegerszegré: reggel 7 ó. 57 perc, délután 2 ó. 05 perc, délután 4 ó. 48 perc, este 7 ó. 52 perekor.

Irodalom.

Magyar regényírók. Az egyszázados multu magyar regényirodalomnak színét-javát foglalja össze hatvan kötetben az a nagyszabású gyűjtemény, melynek gondolatát és tervezetét Mikszáth Kálmán, a legnagyobb élő magyar regényíró, adta a kiadó Franklin-Társulatnak, magára vállalván egyuttal a hatalmas gyűjtemény szerkesztését is.

A nagy író gondolata immár testet öltött s regényíróink maradandó emlékezetűl a díszes gyűjteményből megjelent most immár a harmadik sorozat, a mely az eddig megjelent tíz kötet, Jósika Miklós, Tolnai Lajos, Justh Zsigmond, Csiky Gergely, Kemény Zsigmond, Pálffy Albert, Vadnai Károly és Herczeg Ferenc egy-egy regényét újabb öt kötettel gyarapította.

Az új sorozat a vállalat programjának megfelelően különböző korszak íróit foglalta össze a mult század harmincas éveitől kezdve a mai napig. A kötetek azonban szám szerint illeszkednek bele az egész gyűjteménybe, a mely időrendben tartalmazza a regényeket.

Gaal Józsefnek, a Peleskei Nótárius írójának történeti regénye: Szirmay Ilona, a legrégibb az új sorozatban. Ez a regény együtt jelent meg 1836-ban Jósika: Abafijával s ezzel együtt osztozik a magyar regényírás uttörésének a dicsőségében. A ma is érdekes munkát Wittich Eperjesi Károly illusztrálta.

A mai irodalmat Rákosi Viktornek fő műve: az Elnémult harangok képviseli, ez az alig két esztendő előtt íródott gyönyörű regény, a mely egy csapásra a legnagyobb regényíróink sorába emelte Rákosi Viktort s méltó kezdete regényirodalmunk új századának. Az Elnémult harangokat Grünwald Béla festőművésznök illusztrálta.

A sorozat harmadik kötete Jókai Mór leg-szebb regénye: Az új földesur. Természetes, hogy regényirodalmunknak ez a gyöngye nem maradhatott ki a gyűjteményből. A regényt Márk Lajos művészi illusztrációi díszítik.

Legérdekesebb két kötete az új sorozatnak: A püspök atyafisága című két kötetes nagy regény, Iványi Ödönnek, a korán elhunyt kiváló írónak főmunkája, mely másfél évtizeddel ezelőtt jelent meg, országos feltűnést keltve; de azután az író hirtelen halála folytán csaknem teljesen feledésbe merült. Ez a munka méltán került be most a klasszikusok közé, hogy Iványit végre hozzájuttassa a megérdemelt elismeréshez és népszerűséghez. A két kötetes regényt Gergely Imre festőművész számos szép eredeti rajza díszíti.

Minden munka élén ott van az író arképe, R. Hirsch Nelli finom rajzójából.

Teljessé teszik a munkák esztétikai élvezetét Mikszáth Kálmán gyönyörű bevezetései, a melyek mesteri tömörséggel állítják be a regényeket az

al a halandóság és
mben felfogott esz-
azon humanus fel-
emes alapítványozó
szlárészt veszi ki
d ur és neje meg-
eg óvátit és szívét-
ttel marasztalták a
emelkedett hangu-
ban, hogy a szent-
y annak vezetése
letéve. Rosenberg
aya már a negyedik,
ég és a szentegyet
yeólu alapítványai
Az ő alapítványai
emberszeretetet és
os, szegényeink év-
k, hogy nagyon is
hevrakadására, hogy
pédájá más tehető-
alálána.
enyei választókerü-
almat indítottak az
es ellenzéki pártok
ést rendezzenek. Az
lesz.
tyei báró Guttmann
gyeletnek 20 koronát
nos földbirtokos ur
« egyeletnek tíz
kért hálás köszöne-
k.
szegi Karácsonyfa
su álarcos bált ren-
áló terneiben. Az
k.
Hertelendy Ferenc
ndott állásáról, de
várva várt felmen-
is elszállította a
szegén nincs már
ár a főispáni lakás;
szegi szegénysorsu
kult és Dr Graner
tatos vezetése alatt
hó 19-én délután
tását. Sokan vettek
vendégek is s ezek
ek végtelen örömé-
egkapták. Végtele-
öröme; nemesak a
süteményeknek s
számukra felhal-
vük. Az ünnepélyt
magas szárnyalásu
en méltatta a nap
egyesület tagjait a
Zután szétosztották
sok süteménnyel s
ükat és leányokat
gyek tetőtől talpig
került. És a ruha-
azzal tetézték jósa-
is nevezetes össze-
Chanuka egyesület
: Schütz Sándorné,
Sándor Zsigmondné,
Pálné, dr Obersohn
né, Graner Berta,
Mátyásné, Deutsch
—3 K, Pauk Edéné,
h Kornél, Heinrich
Jenőné, Weinberger
né, Fürst Samuné,
er Mihályné, Pfeiffer
Gyarmati Vilmosné,
n Izraelné 2—2 K,
f. — Süteményt és
er Adolfné, dr Fürst
aragó Béláné, Gyar-
né, Rechnitz Samuné,
Adolfné, dr Halász
nné, Radó Antalné,
er Lipótné, Pfeiffer
Garai Lipótné. —
risnyát küldött. Ezen
tétét nyilváníja az
kat. A nagykanizsai
parancsnokság »be-

író korába, az olvasó elé varázsolva mintegy azt a közönséget, a mely először gyönyörködött a munkában. Ezek a bevezetések együttvéve a magyar regényirodalomnak értékes történetét adják.

A kötetek kiállítása méltó a kiadó intézet hírnevéhez és hagyományaihoz. Finom, famentes papíron, tiszta éles metszésű, nagy betűs nyomás, pompásan reprodukált művészi értékű illusztrációk és izléses, tartós kötés: ez röviden az a külső, a melyben regényeink színét-javát a kiadó intézet a magyar családi könyvtár maradandó díszül felajánlja.

A hatvan kötetes teljes gyűjtemény ára díszes vászonkötésben 300 korona. Megrendelhető részletfizetésre bármely hazai könyvkereskedés útján. A további kötetek félévenként öt kötetes sorozatokban jelennek meg.

Fidibusz. Ötlet és vidámság köszönt be november 24-ikén a »Fidibusz« című új fővárosi élelappal, amely csupa vidámság, elmésség, ragyogó jókedv, pajkos guny. Képei és rajzai is nagy-szerűek. A péntek napjának babonáját töri meg az a kedves, mulattató hetilap, amelyet minden pénteken délből már kézhez kap a vidéki olvasó is. A »Fidibusz«-t a fényes tehetségű Heltai Jenő szerkeszti, főmunkatársai: Ambrus Zoltán és Molnár Ferenc, ez a két brillians talentum. Karikatúrái javát Cserna Rezső, Csók István, Garay Ákos, Gulácsy Lajos, Fényes Adolf, Ferenczy Károly, Kernstock Károly, Márk Lajos, Linek Lajos, Vesztőczy Manó, ezek a kitűnő magyar festőművészek rajzolják. A lap állandó munkatársainak sora is fényes: Ábrányi Emil, Herczeg Ferenc, Ignó Gergely István, Pásztor Árpád, Hajdu Miklós, Kemény Simon, Lovik Károly, Nádas Sándor. A »Fidibusz« legalább 16 oldal terjedelemben a legolcsóbb élelappal. Mesésen olcsó! Előfizetési ára: egy évre 6 korona, fél évre 3 korona, negyedévre 1 korona 50 fillér, egy hónapra 50 fillér. Egy szám ára (5 krajcár) 10 fillér. Mutatványszámot készséggel küld a »Fidibusz« kiadóhivatala (Budapest, Rökk Szilárd-utca 9. szám).

A „Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár“ november 1-én kiadott 21-ik száma a »Fülap« egy igen érdekes kérdésre adott válasszal kezdődik. A községi bíró és jegyző szolgálati viszonyainak kérdései tisztáztatnak. Választ olvasunk továbbá a füzetben a legeltető község felelősségéről, a községi és hitfelekezeti iskolák jellegének meghatározásáról, a tanítói fizetés behajtásáról, a rokkant zsold felemeléséről. stb. A Könyvtári részben dr. Perger Kálmán nagyszombati főszolgabíró: »A képviselőtestület szervezése és a tisztújítás kis- és nagyközségekben« című igen tanulságos kézikönyve közeledik a befejezéshez. A »Döntvénytári rész«-ben főként a közigazgatási bíróság pénzügyi osztályának legújabb keletű elvi határozatai keltenek érdeklődést. Ezek a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adójának kiszámítására, a nyers jövedelemből a drágasági pótlék, a hírlapokra fordított költség levonására, a felelősségek, az engedélyek, panaszok, stb. bélyegére vonatkoznak. Közölve van a királyi Curianak választási ügyben hozott legújabb határozata, melyben kimondatott, hogy az egyházi, a sekrestyés nem eseléd, tehát választó. Ezen kívül a belügyminiszternek a kivételes nősülési engedélyekre, a községi illetőségre, a minisztertanácsnak hatásköri kérdésekben hozott határozatai foglaltatnak a füzetben. A »Gyakorlati Közigazgatási Könyvtár és Döntvénytár« előfizetési ára egész évre 12 korona, félévre 6 korona, negyedévre 3 korona, egy hónapra 1 korona. Az előfizetési díjakat legelőszőrűbb postai utalványon a szerkesztő és kiadó: Dr. Dolencz József ügyvéd Budapest, VIII., József körút 74. sz. a. II. em. 11. címére küldeni. Az érdeklődőknek mutatványszámot szívesen küldenek. Az eddig befejezett kézikönyvekhez erős vászon bekötési táblák kaphatók darabonként 70 fillérért.

A multból.

— Első közlemény. —

Közel vagyunk ahoz az időhöz, amikor a nemzeti ellenállást az ország békeje elleni merényletnek, bűnös izgatásnak fogják tekinteni s meg akarják torolni azok a magyar emberek, akik a császártól felhatalmazást kaptak Magyarország kormányzására.

Azt mondják, hogy ez az ellenállás bűn, amely

feldolja az uralkodó és a nemzet közti egyetértést s nem engedi az országot a gazdasági megerősödés útjain haladni.

Ne vitatkozzunk a közigazgatási programm hiveivel. A mi argumentumainkat legfeljebb megmosolyognák. Van azonban nekünk egy hatalmas erőforrásunk, amelyből a nemzeti ellenállás folyton új erőt meríthet s amikor a loyális meghunyászkodás a vármegyék ellenállásában bünt lát, csak ehez a forráshoz kell visszatérnünk, hogy hazafias erénynek és kötelességnek ismerjük azt a magatartást, amellyel a vármegyék az abszolút uralkodói akarat ellen igyekeznek megvédelmezni a nemzet önrendelkezési jogát, alkotmányos szabadságát.

Ez az erőforrás: a történelem.

Nem irok vezércikket, csak a történelemből idézek, aki tanulságot akar belőle meríteni, annak nem kell egyéb biztatás, hogy a nemzeti ügy mellé álljon.

Magyarországnak hosszú évszázadokon keresztül az volt a szerencsétlensége, hogy trónjéért versengtek az uralkodó családok; belső pártviszályok, majd a törökhódoltság emésztették fel erejét; azután pedig azért kellett küzdenie, hogy önállóságát megvédelmezze és szabadságát biztosítsa uralkodóinak leigázási törekvéseivel szemben.

Sok dicsőséges és sok szomorú fejezete van a magyar történelemnek, amelyeket elfelejtettek azok, akik a nemzet sorsát úgy intézik, ahogyan Bécsben diktálják.

A Habsburg dinasztia történetéből szakítok ki néhány fejezetet azok részére, akik szívesen okulnak a multból.

A Habsburg család története a 10-ik századig nyulik vissza s eredete a mondákban vész el. Az allemán származású Guntrám utóda, az altenburgiak alapították a Habsburg családot; Werner strassburgi püspök alapította Habsburg várát, amely után a család nevezte magát. A Habsburgok már ekkor előkelő nemzetség voltak, mert Werner öccse, Ratbod, a lotaringiai herceg leányát kapta feleségül s a tizennegyedik században hatalmas birtokok urai voltak.

A tizenharmadik század közepe táján a család két ágra szakadt. Az idősebb ág megtartotta az ősi várat; a fiatalabb volt a lautenburgi ág, amely 1408-ban kihalt.

Az idősebb ágból nőtt ki a hatalmas Habsburg dinasztia, amelynek emelkedése Rudolfal kezdődik, mert ő szerezte meg Ausztriát. Rudolf fia, Albrecht s ennek utódai már osztrák hercegek.

Habsburgi Rudolf 1273-ig tulajdonképpen még nem volt egyéb, mint nagybirtoku allemán főúr. 1273-ban azonban a német választók Frankfurtban királlyá választották.

A Habsburg család felmagasztalásában nagy része volt Hohenzollern Frigyes nürnbergi vargrófnak, a német császári család ősenek.

A német király azonban nem örvendezhetett zavartalanul dicsőségének. Ottokár cseh király nem ismerte el Rudolf hatalmát s az általa elfoglalt Ausztriát, Stejert, Karintiát és Krajnát nem akarta visszaadni. A német fejedelmek azonban oly gyengén védelmezték a király ügyét, hogy az Ottokár vezérlete alatt megindult cseh, morva és lengyel had feltétlenül véget vetett volna hatalmának, ha nem sikerül a magyar királyt szövetségesül megnyernie. A német fejedelmek Rudolf magánügyének tekintették az Ottokárral való viszályt; ő látta, hogyan bánik el ellenségével. A tizezer német fegyveres mellé azonban IV. László király több mint ötvenezer harcost állított s ezek vívták meg a morvamezei csatát 1278 augusztus 25-én. Ottokár halva maradt a csatatéren, serege elszórt s a Habsburg család hatalma évszázadokra meg volt alapítva.

Rudolf volt az első Habsburg, aki Magyarországgal összeköttetésbe lépett. A magyar segítség mentette meg trónját, hatalmát és biztosította családjá emelkedését.

Rudolf levelei bizonyítják, hogy ezt maga is elismerte s szóban és írásban igyekezett is hálás lenni. Az ütközet előtt kért, könyörgött Kun Lászlónak, hogy siessen a segítségül. A krónikák azt mondják, hogy úgy várta a magyar csapatokat, mint a messiást. A királynak azt írta, hogy úgy szereti, mint testvérét és fiát; azt ígérte, hogy ha trónját megmenti, gondja lesz rá, hogy a magyar királyság ősi dicsőségébe visszaállítsassék. A diadal után pedig valósággal áradozott s így írt a magyar királyhoz: oly hatalmasan és nagylelkűen állítottad talpra hadi erődöt, hogy azt kifejezni elégtelen a nyelv s az író tola nem képes kellően magasztalni. Hozzá tette még ezek-

hez azt is, hogy minden további lépését a magyar király jóváhagyásától teszi függővé, akinek minden intézéséhez alkalmazza magát.

Rudolf jól tudott a magyarok nyelvén beszélni. Sima nyelvvél, hízélgéssel szerezte meg a szövetséget s ígért mindent, de utóda nem váltottak be semmit.

(Folytatjuk.)

Olcsó hus érdekében.

Európa minden részéből érkeznek panaszok, hogy a husdrágaság immár elviselhetetlenné vált s helyenként praeventív rendszabályok is kezdenek életbe lépni, de ezek a bajon csak igen kis mértékben segítenek.

A miseriaért hol a husproducenst, hol a mészáros ipart okozzák; de ha körülnézünk, láthatjuk, hogy dacára a magas husáraknak, a termelő anyagilag nem gyarapodik, a mészárosok egy része pedig tönkre megy.

A mi szép fővárosunkban a husárak szintén emelkednek; emelkednek részben azért, mert a tenyésztő és mészáros közé beekelte magát a közvetítő, minek folytán a közönséget irgalmatlanul kiszípolozzák.

A hus drága voltát, magától értetődik, a hus hiány is előmozdítja, ez ellen pedig a védekezés felette nehéz.

Hogy legalább a munkásnép jusson hushoz, utóbbi időben néhány városban lómészárszékkeket állítottak fel, de ezen intézkedés is csak ideig óráig fog a szegény népen segíteni, mert ha Magyarországot területén 10 nagyobb ipari emporium a lóhúst étrendjébe felveszi, úgy rövid néhány év alatt a ló ára annyira fel fog szökni, hogy népünknek még erről az élvezetről is le kell mondania.

Ezt előre látva, csak az adott példa után indulok, ha a közönségnek a házi nyul husát mint olyant ajánlom, melynek felkarolása esetén a hus hiány elviselhetővé válik.

Figyelmeztetem hazánk lakosságát, hogy a régi husárakról többé ne áldozzon; ezekre vissza nem térhetünk többé. Lehet ezentul takarmány szegény — vagy takarmány dús évi a marhahus ára folyton emelkedni fog; emelkedik főleg azon oknál fogva, mert földműves osztályunk a legintenzívebb gazdálkodás mellett sem fog annyi vágó marhát produkálni, amennyit közép Európa megsokasodott lakossága fogyasztani képes.

Ebből láthatjuk, hogy a közönség hus dolgában önmagára van utalva, megjegyzem azonban, hogy ez korántsem nehéz feladat, mert a mire a nép Franciaországban, Belgiumban s a többi kultur államokban képes, az nálunk is keresztül vihető.

Külföldön a házi nyul tenyésztés annyira el van terjedve, hogy ott minden vidéki kis iparos, őstermelő és munkás osztályhoz tartozó egyén hus szükségletét maga állítja elő, sőt feleslegét házalók útján a városokban értékesítteti.

Mi szegény — kíváncsiakra utalt magyarok vagyunk jelenleg az egyedüliek, a kik a házi nyul husát ignoráljuk, de a husdrágaság felett sehol sem panaszkodnak annyit mint hazánkban.

Azért fel munkára, foglalkozunk a házi nyul tenyésztéssel. A ki tanácsomat követi az a hus drágaság felett csak mosolyogni fog.

Vajda Viktor.

Blúz-selyem 60 kr.-tól 11 frt 35 kr.-ig meterje — legújabb ujdonság, bérmentve és már elvámolva, házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával. **Hennberg selyemgyára Zürichben.**

Kakao és csokoládé kedvelők figyelmébe:
Hoff János-féle

Kandol-Kakao

a legesekélyebb zsirtartalmu, azért igen könnyen emészthető, soha sem okoz székrekedést, mindazáltal ritka finom íze mellett kiválóan olcsó.

Valódi csakis
Hoff János
névvel és az oroszlan-
védjeggyel.

Csomagok à 1/4 kgr. 90 fillér
» 1/2 » 50 »
Mindenütt kapható.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		8.—	8-20
rozs		64.0	7.50
árpa		6.50	6.80
zab		6.80	6.90
tengeri		6.50	7.—
burgonya		—	—
bükköny		—	—
lóher		—	—
tarkabab		—	—
fehérbab		—	—

VITA * VITA

Hazai termék!

VITA

Legfiszább természetes NATRIUMFORRÁS

Számos orvosi szakvélemény alapján kitűnő gyógyhatású kőszvény, húgysavas lerakódások, gyomor- és bélbetegségeknek. Különlegesség gyomorfégés ellen.

Kapható minden gyógyszerárban és ásványvíz-kereskedésben.

Főraktár: Zalaegerszegen GYARMATI VILMOS-nál; Forrás-igazgatóság Siskút, Vasmegeye.

VITA * VITA

Nyilt-tér.)*

MATTONI FELE

BUDAI

KESERŰVIZ

legjobb hajtoszer.

Kapható minden gyógyszerárban és élelmiszer-kereskedésben.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.

Társzerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Felhívás

rozs és zab szállításra.

A soproni katonai élelmezési raktár rozs és zab szükségletéből — melynek szállításából a Zalavármegyei Gazdasági Egyesület is vállalt megbízottja útján egy részt akként, hogy a szállítás eszközéséért a megbízott felelős, azonban jogában van az egyesületi tagoknak a szállítandó mennyiség erejéig rozsot vagy zabot átadni — még 77 waggon zab és 19 waggon rozs hiányzik. Tekintettel a gabona piacon beállott árváltozásokra, mely szerint a mai napi árak magasabbak mint a kincstár által megállapított árak, hajlandó az egyesület megbízottja (Feleki Ignác Szombathely) a katonai élelmezési raktárba való beszállításra, a folyó napi árban rozsot és zabot átvenni.

Mivel az árak a vasuti fuvar miatt pontosan meg nem állapíthatók, hajlandó Feleki Ignác megbízott a szállítási óhajtokhoz személyesen kiutazni s velük az árra nézve megegyezni.

Felkérem ennél fogva a tisztelt gazdasági egyesületi tag urakat, hogy akiknek zab vagy rozsuk van eladó azt vagy a gazdasági egyesület titkári hivatalához, vagy a mi még célszerűbb Feleki Ignác megbízottnak Szombathelyre jeltessék be. Zalaegerszeg, 1905 november 11.

Sárközy Viktor g. e. titkár.

1905. kig. 1905.

Hirdetmény.

Zalaegerszeg r. t. város tanácsa közhírre teszi, hogy a város tulajdonát képező téglagyárban részint géppel, részint kézzel készült első minőségű cikkek a következő árban kaphatók:

Kézi falazó téglá	22 (huszonkettő)	korona
Géppel készült falazó téglá	26 (huszonhat)	"
Horony zindely	64 (hatvannégy)	"
Lapos zindely	28 (huszonnyolc)	"
Kongó téglá (klinker)	22 (huszonkettő)	"
5 cm. belső átm.	30 (harminc)	"
6.5 " " " "	40 (negyven)	"
8 " " " "	46 (negyvenhat)	"
10 " " " "	80 (nyolcvan)	"

Az itt jelzett árak 1000 darab után számíttatnak.

A vételár a városi pénztárnál fizetendő.

Zalaegerszegen, 1905. évi június 28-án tartott tanácsülésből.

Várhidy Lajos polgármester.

Egy jó házból való fiu tanoncnak felvétetik

UNGER ANTAL könyvnyomdájában

Zalaegerszegen.

11.685/1905. szám.

Pályázat ipariskolai ösztöndíjakra.

Alulírott kereskedelmi- és iparkamara pályázatot hirdet az 1905/6-iki tanév folyamán az ipari szakoktatás céljaira szolgáló öt iskolai ösztöndíjra. Ez ösztöndíjak egyenként 200 (kétszáz) koronára ragnak. Pályázhatnak a kamara kerületében (Moson-, Sopron-, Vas- és Zalamegyék, valamint Sopron sz. kir. város) illetőségű, vagy oly szegénysorsu ifjak, akik az ország területén valamely ipariskolának, felső ipariskolának, vagy iparművészeti szakiskolának beiratkozott s az illető intézet előadásait rendszeresen látogató jó előmenetelű tanulói.

A kérvényhez csatolandó a születési és illetőségi, továbbá az iskolai bizonyítvány, illetve ily bizonyítvány hiányában az ösztöndíjra ajánló nyilatkozata azon tanintézet igazgatóságának, amelynek tanítványa a folyamodó.

Ha a folyamodó állami, törvényhatósági vagy általában közpénztárból származó ösztöndíjakban vagy másféle segélyben már részesedik, a folyamodványban ez is felemlítendő.

A pályázati kérvények legkésőbb folyó évi december hó 10-ig az alulírott kamarához küldendők be.

Sopron, 1905. évi december hó 16-án.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara nevében:

Ullein József elnök. Kirchnopf Frigyes titkár.

2861/kg. 905.

Pályázati hirdetmény.

Zalaegerszeg rend. tan. város tanácsa a »Skublics Jenő alapítványa elagott és önhibájukon kívül elszegényedett zalaegerszegi önálló iparosok segélyezésére« című 1000 koronás alapítványnak 1902. július 4-től 1905. július 4-ig felszaporodott egy évre 40 korona 26 fillért kitevő és Zalaegerszeg r. t. város képviselőtestülete által kiosztandó kamatjára nyilvános pályázatot hirdet.

1. Az alapítvány egy-egy évi kamata külön-külön fog adományoztatni s ezért a pályázat habár egy kérvényben, de az év megjelölésével adandó be, mert nincs kizárva, hogy ugyanazon pályázó több évi kamatot elnyerhessen.

Pályázhat minden elagott s önhibáján kívül elszegényedett zalaegerszegi önálló iparos valláskülönbség nélkül. Több jelentkező közül elsőbbségre a teljes vagyontalanság szolgál alapul.

3. A város képviselőtestületéhez intézendő bélyegmentes kérvényhez csatolandó a pályázó szegénységi vagy vagyontalansági bizonyítványa, az esetleges családtagok számának s azok kereseti minőségének feltüntetésével és az elagottságot igazoló tisztí orvosi bizonyítványa.

4. A kérvény folyó évi december 9-ig bezárólag a polgármesteri iktatóban nyújtandó be. Később érkezett kérvény nem vétetik figyelembe.

Kelt Zalaegerszegen, 1905. évi november 17-én tartott tanácsülésből.

Várhidy Lajos sk. polgármester.

November 24-én jelenik meg a

FIDIBUSZ

! A lekitünőbb és ! legolcsóbb élclap !

Szerkeszti: HELTAI JENŐ.

Főmunkatársak: Ambrus Zoltán, Molnár Ferenc, Herceg Ferenc, Ignotus, Lovik Károly.

Képei javát Cserna Ernő, Csók István, Garay Ákos, Gulácsy Lajos, Fényes Adolf, Fereny Károly, Kernstock Károly, Linek Lajos, Márk Lajos, Vesztrócy Manó rajzolja.

Péntek délben már kézhez kapják a vidéki előfizetők a

FIDIBUSZ-t!

Előfizetési ára páratlanul olcsó:

Egész évre 6 K. Negyedévre 1 K 50 f.
Félévre 3 K. Egy óra 50 fillér.

Egy szám ára 5 kr. (10 f.)

Friss, vidám, pajkos, eredeti, eleven, érdekes, bátor, díszesen illusztrált élclap.

Mutatványszámot kívánatra ingyen küld a FIDIBUSZ kiadóhivatala Budapest, Rökk Szilárd-utca 9.

Szőlővessző!

A világhírű „Delawáre“ adja legjobb bort!

— Oltani pertmetezni nem kell! —
A szőlészet kincse.

A phylloxerának ellent áll!
Leírását és árjegyzékét ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!
Nagymennyiségű sima és gyökerez „Delawáre“ vessző eladás.

Cím: **Szilgyártó és Takács** szőlőtelep-tulajdonosok.

Telep: Alsőseged. Központi iroda: Felsőseged. Somogy megye.

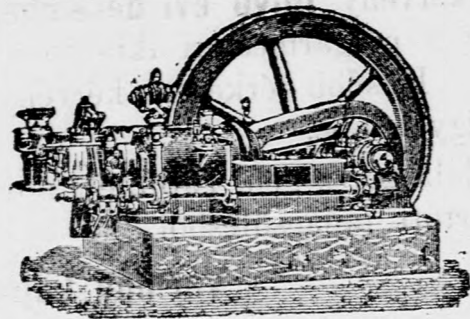
74
kötetítés,
6
állami érem!

10,000
motór a legteljesebb
megelégedésre
szállítva.

Drezdai motorgyár r.-t.
(ezelőtt Hille) főkelepe

GELLÉRT IGNÁC és TÁRSA
Budapest, VI., Teréz-körút 41. sz.
Telefon 12-91.

Benzinmotórok, légszuszottmotórok, nyersolajmotórok, szesz (spiritus) motórok, acetilén-motórok. Benzinlokomobilok cseplésre.

Szivógáz (generátoros)-motórok a legmodernebb és legököltebb, beigazoltan a legolcsóbb üzemeltetést nyújtó erőgépek.

A drezdai motór világszerte elismerten a legkiválóbb gyártmány. Kipróbált tökéletes szerkezet. Válogatott legjobb anyagból a legszilárdabban és a legpontosabban készítve.

Tartós! Sok évi használat után sem szorul reparatúrára. Feltétlenül üzembiztos. Kezelése rendkívül egyszerű. Az üzemeltetési költségek a legolcsóbbak.

Drezdai motórok számtalan iparvállalatban és uradalmak gazdasági üzemében: malmokban, téglagyárakban, fémgyártásnál, faaprításnál, vízművek (szivattyú) telepeken, gazdasági takarmány-kamrákban, tejüzemekben, cseplésnél stb. stb.

Teljes üzemberendezések, (malmok, gazdasági üzemek, közelmű-szerkezetek stb.) szakszerű szállítása.

Felvilágosítások és költségtérvezetek készpénz adatk.

Legmesszebb menő jótállás! Kedvező fizetési feltételek!

Üzletátadás.

Zalamegye legjelentékenyebb városában egy 36 év óta fennálló fűszer és lisztkereskedés előrehaladott kor miatt átadatik.

Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

3785/kg. 905.

Árverési hirdetés.

Zalaegerszeg város közönségének f. évi november hó 23-án tartott rendes közgyűlésének 3785/kg. 905. számú határozata folytán közzhírre tétetik, hogy a zalaegerszegi 1390. sz. telekjegyzőkönyvben A) 2665. hrszám alatti s a város tulajdonát képező jelenleg utnak használt keleti telek föld 1905. évi december 1-én d. e. 10 órakor a városháza kis tanácstermében tartandó nyilvános szóbeli árverésen el fog adatni.

1. Külön árverés alá kerül a Biró Márton-utca nyugati oldalán levő 2665/b hrszám-mal jelölt 132 négyszögöl terület az árokig, melynek kikiáltási ára 300 az háromszáz korona és külön az ároktól a villamtelepig illetve az új utcáig terjedő 2665/a hrszám-mal jelölt 315 négyszögöl ut terület, melynek kikiáltási ára 400 azaz négyszáz korona.

2. Tartoznak az árverezők a kikiáltási ár 10%-át készpénzben az árverés megkezdése előtt letenni.

Az adásvétel vevőre nézve az árverés befejeztével azonnal, eladó városra pedig csakis felsőbb hatósági jóváhagyás után válik kötelezővé.

4. A teljes vételár az adás-vételnek a képviselőtestület által történt jóváhagyása után 15 nap alatt a városi pénztárba befizetendő.

5. Összes bélyegköltségek és illetékek vevőt terhelik.

Zalaegerszeg, 1905. évi november 24.

Várhídy, polgármester.

Jól vesz,
ki most vesz.

Tekintettel a gyenge időjárásra elhatároztam, hogy raktáromon levő teli árut **mölyen leszállított** árban bocsájtom a n. é. vevőim rendelkezésére. Igen nagy választékban kaphatók **szőrmeárúk gyári áron alul is.** Kesztyűk 25 krtól feljebb, teli férfi harisnya jó minőség, 6 pár vételnél **1 frtől 1.80-ig**, gyermek camasnik, férfi bokavédők, kiváló férfi uti sapkák, gallér védők stb. Ugyanígy kiváló **férfi ing, gallér, kézelők** igen nagy választékban. Legszébb újvívi ajándékul ajánlok **egy életnagyságu képet** remek keretben 4 frtért rendelni. Gyermek és női cipők nagy választékban.

Kiváló tisztelettel

DEUTSCH HERMAN

központi áruháza Zalaegerszegen.

Képkerekek 5 perc alatt készülnek.

UNGER ANTAL
KÖNYVNYOMDÁJA ÉS NYOMTATVÁNYRAKTÁRA
ZÖLD-UTCA. ZALAEGERSEGE. ZÖLD-UTCA.

== AJÁNLIJA ==

RAKTÁRON LEVŐ NYOMTATVÁNYAIT

== ÖTVÉDEK, KÖZSÉGI- ÉS KÖRJEGYZŐK RÉSZÉRE. ==

DÍSZMUNKÁK, MEGHÍVÓK, ELJEGYZÉSI- ÉS ESKETÉSI KÁRTYÁK, NÉVJEGYEK STB. LEGSZÉBB KIVITELBEN, GYORSAN ÉS PONTOSAN KÉSZÍTETNEK.

A NYOMDA A MAI KOR IGÉNYEINEK MEGFELELŐEN, ÚJAN VAN FELSZERELVE.

LEVÉLBELI MEGKERESÉSEK A LEGPONTOSABBAN FOGANATOSÍTTATNAK.

GYÁSZLAPOK KÉT ÓRA ALATT KÉSZÍTETNEK.

Hogy ne fázzunk meleged-
jünk

ILONA briket

mely kitűnő fűtőszer, minden kályhában alkalmas, nem piszkít, szagtalan, jól ég és nagy hőfoka van

kapható:

D. Horváth Győző

vas-, fűszer-, deszkakereskedőnél

Zalaegerszeg.

Pirszen (koks) kovács szén raktár.

Iszakosság nincs többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Cosaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A Cosapor többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos ellenzavart tesz az iszakosoknak a szeszes italt. A Cosa oly csendes és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejt, mi okozta javulását.

Cosa a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített s sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a Cosapor tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy köszönő irással telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezességünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA 217. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg az intézetnek.
(Levelek 25 f., levelezőlapok 10 állással bérmentesítendő.)

COSA INSTITUTE

(Dept. 217),

62, Chancery Lane,
London, Anglia.

Hirdetmény.

A Zalamegyei Központi Takarékpénztár-Részvénytársaság 1905. évi február hó 24-én tartott évi rendes közgyűlésében az alapszabályok 17. §-a alapján a 200 koronáról szóló 800 darab részvénynek 400 koronás 400 darab részvényre való átváltoztatását határozván el, felhívjuk a tisztelt részvényeseket, hogy az összes részvényeiket a folyó 1905. évi december hó 31-ikéig elismervény ellenében az alulírott igazgatósághoz benyújtsák.

Ugyanazon részvényesnek 200 koronás két-két darab részvénye helyett, ugyanannak nevére 400 koronás egy-egy darab részvény állítatik ki.

A több részvennyel bíró részvényesek páratlanul maradó részvénye és az oly részvényesek részvénye, kik csak egy részvennyel bírnak, tulajdonosaik által a páratlanul maradt részvények átruházása úján egyesítendő. Amennyiben azonban ezen páratlan részvények az 1906. évi január hó 31-ikéig sem egyesítenének, azokról tulajdonosaik nevére félrészvények állítatnak ki, de egyesítés útján később is egész részvényekké alakíthatatnak.

Az új részvényt a részvényes, esetleg a részvényes gondnoka, illetőleg gyámja, vagy aki az átvételre nézve egyébként jogát törvényesen igazolja, az 1906. évi február 1. napjától fogva, a régi részvényre vonatkozó elismervény visszaadása mellett veheti át az igazgatóságtól.

Mindaddig, míg az összes 800 részvény összevonása teljesen keresztül nem vitéik, a már egyesített új részvények, mit egész részvények, két, — a még nem egyesített új részvények pedig, mint fél részvények egy-egy szavazatot adnak tulajdonosaiknak.

Az igazgatóság.

Köhögésben

szennedők
használgják a kitűnő jósaú és
kellemes ízű

Kaiser-féle

Mell karamellákat

2740 szavahihető bizonyítvány
szól ezen szer biztos ha-
tásáról köhögésben, katarrusban és
einyálkásodás esetén.

— Egy csomag 20 és 40 fillér. —
Csak az a valódi, melynek véd-
jegyén „három fenyő“ van. Kap-
ható Zalaegerszegen Schmidt Győző
cukrásznál.

Idős és ifju

embereknek

ajánlatos Dr Müllernek több bőví-
tett kiadásban megjelent, a meg-
zavart ideg és nemű rendszerről,
valamint ennek radikális gyógy-
módjáról irt művét okulásul el-
olvasni.

1 K 20 fillérnek bélyegjegyek-
ben való beküldése ellen borítékban
megküldi:

Curt Röber, Braunschweig.

Alkalmi vétel.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy az „Arany Bárány„ szálodában volt

összes berendezési ingóságaimat,
ugymint: vendéglői, korcsmai, kávéházi és szoba-berendezési butoraimat, valamint ágyneműeket (dunyhák, vánkások, paplanok, pokrócok) díszlámpákat és csillárokat **darabonként is,** szabad kézből **eladom.**

Friedrich Márkus

Zalaegerszegen, Uri-utza 12. sz.

XXV-ik magyar királyi

jótekonycélú államsorsjáték.

Ezen sorsjáték remélhető tiszta jövedelme közhasznú és jótekonycélokra fog fordítatni. Ezen sorsjátéknak 7691 nyereménye van 365.000 korona összegben készpénzben.

Főnyeremény 150.000 korona,

továbbá:

1 főnyeremény — — — 50.000 kor.	20 nyeremény a — — — 500 kor.
1 » — — — 20.000 »	50 » » — — — 100 »
1 » — — — 10.000 »	100 » » — — — 50 »
2 nyeremény a — — — 5.000 »	1000 » » — — — 20 »
5 » — — — 2.000 »	6500 » » — — — 10 »
10 » — — — 1.000 »	

Huzás visszavonhatatlanul 1905. december 28-án.

➡ Egy sorsjegy ára négy korona. ➡

Sorsjegyek kaphatók a magy. kir. lottójövedéki igazgatóságnál Budapesten (Vámpalota), valamennyi postán, adó-, vám- és sóhivatalnál, az összes vasuti állomásokon és a legtöbb dohánytözsdeben és váltóüzletben.

Magy. kir. Lottójövedéki igazgatóság.

Bükk- és fenyőtalpfák megvételre kerestetnek.

Csak kész áru, elsőrangú cégtől, **foglaló** és **azonnali fizetés mellett.**

Magyar államvasuti minta szerint 2·50 és 2·70 méter hosszú

Szállítandó 1906. év folyamán.

Ügynökök jutalékban részesülnek.

Ajánlatokat az ár megjelölésével **Popper S.** mérnök címére: Wien, III. Hauptstrasse 31 — küldendők.

I HÓNAPIG TELJESEN INGYEN!

Aki már most beküldi — ha csak egy hónapra is — az előfizetési összeget AZ UJSÁG politikai napilapra, annak egész december havában teljesen ingyen küldi meg a kiadóhivatal a legjobb magyar lapot:

AZ UJSÁG-OT.

Előfizetési árak: Egy hónapra 2 korona 40 fillér, három hónapra 7 korona. AZ UJSÁG gyönyörű kiállítású naptárát minden előfizető díjtalanul kapja meg. GYÖNYÖRŰ HUSVÉTI ALBUM! Megrendelési cím: AZ UJSÁG kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54. szám.

MONTIGNOSO GRÓFNŐ, volt szász trónörökös nő emlékiratait most közli AZ UJSÁG. — Ujjonnan belépő előfizetők külön lenyomatban megkapják ennek a szenzációs emlékiratnak eddig megjelent részét.

LEOPOLD GYULA

Saját érdekében hirdessen kiárólag

MINDEN HÖLGY ELŐNYE

olcsón és a mellett mégis divatosan és elegánsan ruházódni.

Saját érdekében

kérje ezért díjtartalmu **mita-gyűjteményünket**, melyet megtekintés végett ingyen és bérmentve küld a

WIENER MODEN UNION
Bécs, I., Schottenring 10

VÉRSEGENYSÉG, ÉTVÁGYTALANSÁG, IDEGESÉG

gyógyítására és gyenge gyermekek erősítésére a leghatásosabb készítmény.

KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.

Valódi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más készítménnyel. Rendkívül kellemes ízű, erősíti, tisztítja a vért.

Kis üveg ára 3-20 kor Nagy üveg 6 kor - Kapható gyógyszárakban

Postán kelti. **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Mátyás-utca.

SZIMON ISTVÁN FÉLE

GYÓGYEREJŰ SÓS-BORSZESZ

Szönyegegek takarók függönyök bútorszovalak csipkefüggönyök

Szönyeg- és bútorszovalak üzlet **S. SCHEIN** és fia kir. udv. száll. WIEN, I., Bauernmarkt 12.

Díjtartalmú képes **ARÉGYEK** ingyen és bérmentve.

Ön nagyon idősnek látszik!

Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningene** HAJFESTŐ-SZERREL

PLATSCHEK VILMOS

elismerett legolcsóbb, legszolidabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruház

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

"SMITH PREMIER"

képviselek keresetnek.

SMITH PREMIER N° 5

kedves árjegyzék ingyen.

AVILÁG LEGJOBB IRÓGÉPE.

BALASSA FÉLE UGORKATE

Pattanás, kiütés, szepülő, májfolt, sőt ránczok is eltűnnek az arczról a valódi angol használatával.

Egy üveg ára 2 korona.

Hozzá ugorkaszappan 1 k, püder 1-20, K.

Főszékhely: **BALASSA KORNÉL** Budapest, Erzsébet-utca.

KATZER

fülle részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyobb. 1/4 millió részvény-tőke.

Budapest, Ó-utca 42, 44 (saját ház), 45, 46, és Új-utca 43.

Katzer szőrmeárul az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

Dr. Kovács kórháza

3 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 1-20

Dr. Kovács gyógytára Bpest, Gyár-u. 17.

HOTÉL PÁRIS SZÁLLODA

BUDAPEST, VI., VACZI-KÖRUT 23. SZ.

100 szoba 2-20 k-ig fejbe tisztogatással és villanyvilágítással együtt. Fürdő, elegáns kávéház, étterem és szórakozás a helyben. Villamos riasztó megközelítő az összes pályaudvarról és hajók kiköt.

GRAND PRIX PARIS 1900

BUDAPEST ANDRÁSSY-UTCA

KISS SZERENCSEJE NAGY

VASAROLJON CSAK KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET

KISS KAROLY-TÁRSA

BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRUT 19.

SAKVELEMÉNY.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

kiváló összetételű égvényes sós savanyúvíz, amely tapasztalatom szerint megbízható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna hurutos bántalmainál, ugyancsak a húgy és lvszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a belek atóniája és a hasi vérbőségből eredő májbajok ellen. A "Siculia"-forrás belső használatának furdással való egyesítése oszlató hatást fejt ki a női medence szervek idült izzadmányainál. A tüdőgümőkör kezdetleges eseteiben, valamint a gümös-görvélyes nyírkmirigy daganatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Czélszerű segédeszközt képez az elhízás és idült kösvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használhatóságánál fogva méltán számot tarthat az orvosok figyelmére.

Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár. Méretdíktázi tag. a M. Tud. Akad. tagja. stb. stb.

Székhely: a kezelő tulajdonos "SICULIA" természetes szénasavat sűrítő gyár. t. MÁLNÁSFÖRDÖN Háromszék vm. Cím: SICULIA, Málnásfürdő. Főraktárak Budapest: IV., Múzeum-körút 7., és minden nagyobb városban.

Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásy szab. Árpád

RAJZ-ESZKÖZ

az összes közép-iskolákban a legjobban bevált

MAGYAR KÖRZÖ

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Hirdetmény.

A Zalamegyei Központi Takarékpénztár-Részvénytársaság
a közönség körében ismételve hangoztatott kívánságnak megfelelni óhajtván, alapszabályaink 103. §-a alapján üzleti működése körébe
az 1906. évi január hó 1-től kezdve az

önsegélyező egyleti működést is bevonja.

A takarékpénztár-részvénytársaság ezen **önsegélyező osztályában** egy-egy részbetét 40 fillér.

Minden résztvevő több 40 filléres részbetétet is jegyezhet.

Az 1906. évi január hó 1-ével kezdődő ezen csoportban résztvevők a befizetéseket három (3) éven át hetenkint mindenkor szerdán délután 2—5 óráig teljesítik.

Minden 40 filléres részbetét alapján az illető résztvevő hatvan (60) korona kölcsönt vehet föl, amely kölcsön után **6 1/2% kamat számíttatik, minden kezelési díj nélkül.**

A takarékpénztár a betevőknek minden részbeteteik után a betét napjától 4% kamatot fizet. A kamatok félévenként a tőkéhez csatolotván, tovább kamatoznak. A tőkekamatadót a takarékpénztár viseli.

A három évi időszak letelte után minden egyes résztvevőnek kifizeti készpénzben a takarékpénztár az általa betett összegeket, ezek felszaporodott kamatait, a kamatok kamatait és az időnkint befolyt késedelmi kamatokat minden levonás nélkül.

Az 1906. év január 1-ével kezdődő önsegélyező első csoporthoz előjegyzéseket az alulírott igazgatóság már a folyó 1905. évi december hó 1-től kezdve elfogad.

Kelt Zalegerszezen, 1905. évi november hó 19-én.

A Zalamegyei Központi Takarékpénztár-Részvénytársaság igazgatósága- és felügyelő bizottsága nevében:

Dr. Háry István elnök.	Krosetz Gyula vezérigazgató.	Dr. Czinder István ügyész-titkár.	Csutor János felügyelő-bizottsági elnök.
---------------------------	---------------------------------	--------------------------------------	---

9542/tkv. 1905. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A zalaegerszegi kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Boschán Gyula ügyvéd, kirendelt ügygondnok* végrehajthatónak *öreg Völler József* végrehajtást szenvedő rádi lakos elleni végrehajtási ügyében az árverés 477 korona tőkekövetelés, ennek 1905 február hó 12-től járó 8% kamatai és jelenleg 31 korona 40 fillér költség kielégítése végett a zalaegerszegi kir. törvényszék területén levő, a rádi 387. sz. tkvben + 1979. hrsz. alatt felvett 149 korona becsértékű, a rádi 485. sz. tkvben + 1181. hrsz. alatt felvett 31 korona becsértékű, a rádi 1136. sz. tkvben + 1554 hrsz. alatt felvett 122 korona becsértékű, a rádi 1252. sz. tkvben + 1085. hrsz. alatt felvett 32 korona becsértékű, + 1653. hrsz. alatt felvett 328 korona becsértékű, + 1668. hrsz. alatt felvett 143 korona becsértékű, + 1076/09. hrsz. alatt felvett 89 korona becsértékű, + 1077/6. hrsz. alatt felvett 109 korona becsértékű, a rádi 1359. sz. tkvben felvett + 2406. hrsz. alatt felvett 216 korona becsértékű, a sándorházi 1186. sz. tkvben felvett + 2133/1. hrsz. alatt felvett 504 korona becsértékű, a sándorházi 1431. sz. tkvben felvett + 2029. hrsz. alatt felvett 78 korona becsértékű, + 2030. és 1471. hrsz. alatt felvett 83 korona becsértékű, + 2949. hrsz. alatt felvett 1248 korona becsértékű egészben, 9542. a végrehajtást szenvedett *öreg Völler József* tulajdonát képező ingatlanokra, továbbá a sándorházi 608. sz. tkvben + 4414. hrsz. alatt $\frac{1}{3}$ részben *öreg Völler József*, $\frac{1}{3}$ részben *Nagy Gergely* és $\frac{1}{3}$ részben *Nagy Rozália* tulajdonul felvett s azonban a végrehajtási törvény 156. §-a értelmében egészben elárverezendő 3 korona becsértékű és a sándorházi 1244. sz. tkvben + 2033. hrsz. alatt $\frac{1}{6}$ részben *öreg Völler József*, $\frac{1}{6}$ részben *Nagy Gergely*, $\frac{1}{6}$ részben *Nagy Rozália*, $\frac{1}{6}$ részben *Beke János* és $\frac{1}{6}$ részben *Vida Rozália* tulajdonul felvett, azonban a végrehajtási törvény 156. §-a alapján egészben elárverezendő 66 korona becsértékű ingatlanokra az alábbi feltételek mellett és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1906. évi január 4-ik napján délelőtt 10 órakor Rád, délután 3 órakor pedig Sándorháza községében tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, vagyis 14 K 90 f-t, 3 K 10 f-t, 12 K 20 f-t, 3 K 20 f-t, 32 K 80 f-t, 14 K 30 f-t, 8 K 90 f-t, 10 K 90 f-t, 21 K 60 f-t, 50 K 40 f-t, 7 K 80 f-t, 8 K 30 f-t, 124 K 80 fillért, 30 fillért és 6 korona 60 fillért készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-e. 48. §-a alatt jelzett árfolyammal számított és az 1884. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt I. M. rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt át-szolgáltatni.

A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága.
Zalaegerszeg, 1905. évi szeptember hó 14-én.

Dr. Berczelly, kir. tvszéki albiró.

Aliment Capsici comp.
a Horgony-Pain-Expeller

Védjegy: "Horgony", író

egy régiókat bizonyítottan használt, mely már több mint 30 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult közvéleményi, orvosi és magánélelemben. Figyelemre méltó, sikeres hamisítványok miatt be-
vadászkor óvatossá legyünk és csak olyan tiszta fogadjunk el, a mely a "Horgony" védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. A ma üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 kor. és kapszula minden gyógyszertárban kapható.
Főraktár: **Tóth József Gyógyszertár, Budapest.**
Eltérő elnevezés 5 neu. Mindennapi szükség.

Óh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés.

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatása

Egger mellpasztillái,
az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.
Doboza 1 korona és 2 korona.
Próbadohoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:

"NADOR" GYÓGYSZERTÁR
Budapest, V., Váci-körút 17.

Éljen!

Egger mellpasztilla csakhamar meggyógyított.

Kapható Zalaegerszegen: **Kaszter Sándor, Kiss Lajos**, Sümegen: **E. Dervarics István**, Zalazentgróton: **Botfy Péter** gyógyszerüzeteikben.

MAGYAR REGÉNYIRÓK

A legértékesebb magyar regények egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti:
MIKSZÁTH KÁLMÁN,
aki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.
A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története.

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját — a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását — öleli fel.

Az írók névsora:

<i>Baksay Sándor</i>	<i>Fáy András</i>	<i>B. Kemény Zsigmond</i>	<i>Toldy István</i>
<i>Beniczkyé Bajza Lenke</i>	<i>Gaál József</i>	<i>Kuthy Lajos</i>	<i>Tolnay Lajos</i>
<i>Beöthy László</i>	<i>Gárdonyi Géza</i>	<i>Mikszáth Kálmán</i>	<i>Vadnai Károly</i>
<i>Beöthy Zolt</i>	<i>Gyulai Pál</i>	<i>Nagy Ignác</i>	<i>Vas Gereben</i>
<i>Bródy Sándor</i>	<i>Herczeg Ferenc</i>	<i>Pálffy Albert</i>	<i>Verseghy Ferenc</i>
<i>Csikó Gergely</i>	<i>Icányi Odón</i>	<i>B. Podmaniczky Frigyes</i>	<i>Verner Gyula</i>
<i>Degré Alajos</i>	<i>Jókai Mór</i>	<i>Pulszky Ferenc</i>	<i>Wohl Stefánia</i>
<i>Dóczi Lajos</i>	<i>B. Jósika Miklós</i>	<i>Rákosi Jenő</i>	
<i>B. Eötvös József</i>	<i>Justh Zsigmond</i>	<i>Rákosi Viktor</i>	

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön díszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papiros.
Diszkrét ízlésű, díszes bekötési tábla.

Most jelent meg a harmadik sorozat. Tartalma:

Gaál József: Szirmay Ilona. Illusztrálta *W. Eperjesi Károly*.
Jókai Mór: Az új főtudósúr. Illusztrálta *Márk Lajos*.
Icányi Odón: A püspök atyafisága. Két kötet. Illusztrálta *Gergely Imre*.
Rákosi Viktor: Elnémult harandok. Illusztrálta *Grünwald Béla*.

Az előbb megjelent első és második sorozat tartalma:

Csikó Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta *Neogrady Antal*.
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két kötet. Illusztrálta *R. Hirsch Nelli*.
Pálffy Albert: Ezitike kisaasszony professzora. Illusztrálta *Márk Lajos*.
Vadnai Károly: A kis tündér. Illusztrálta *Nagy Sándor*.
Báró Jósika Miklós: A csehek Magyarországon. Illusztrálta *Kinnach László*.
Tolnay Lajos: Báróné ténsaasszony. Illusztrálta *Kriesch Aladár*.
Justh Zsigmond: A pénz legendája. — Gányó Julcsa. Illusztrálta *Tull Odón*.
Herczeg Ferenc: Pogányok. Illusztrálta *Putaky László*.

A „Magyar Regényírók” minden művelt magyar úri család örökbecsű könyvtára. A hatvan kötet félévenként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. A harmadik öt kötet most hagyta el a sajtót. — A 60 kötet ára előkelő kötésben 300 korona. Törleszhető havi 4 koronás részletekben is. Megrendelhető bármely könyvkereskedés útján. — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet

Franklin-Társulat magyar irodalmi intézet és könyvnyomda.

Egyszeri átsimítás

Schicht-szappannal

(Szarvas vagy kulcsszappan)

pótol

kétszeri átsimítást közönséges szappannal.

Schicht-szappan a legjobb és használatban a legolcsóbb!

Nyomatott Unger Antal könyvnyomdájában Zalaegerszegen.